UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

8 СІЧНЯ 1970.
Число № 2
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
JANUARY 8, 1970.

ІЗРАЇЛЬ ДІСТАВ П'ЯТЬ ФРАНЦУЗЬКИХ ПАТРОЛЬНИХ СУДЕН
І НА ДОДАЧУ СОВЄТСЬКУ РАДАРОВУ СТАНЦІЮ

Протягом двох тижнів ізраїльська військова техніка збагатилася на п'ять патрольних суден та нову совєтську радарову станцію.

П'ять суден

Ізраїль замовив був у Франції п'ять великих патрольних суден, 147 стіп довгих, поємности 270 тонн кожне. Судна мали бути озброєні ракетними стрільнами. Враз із замовленням Ізраїль дав французькому урядові відповідний задаток на судна. Однак після війни в 1967 р. та осудження Ізраїлю в ОН, тогочасний президент Ш. де Голь заборонив продаж воєнного устаткування до Ізраїлю. Ізраїльські дипломатичні представники кілька разів пробували дістати дозвіл на вивіз суден до Ізраїлю, але без успіху. Тоді член ізраїльської амбасади заявив, що Ізраїль продав ті судна одній норвезькій фірмі, якої головні бюра є в столиці Швеції Стокгольмі. Французький уряд погодився на цю продаж, тим більше, що судна мали бути вжиті для розшуків злож нафтової ропи біля морського узбережжя. Напередодні Різдва до французької пристані Шербур приїхало 78 ізраїльських моряків, які мали відставити ті кораблі до Норвегії. В сам день Різдва, 25 грудня, моряки зайняли всі п'ять суден, з міністерства державної оборони дістали дозвіл на виїзд з пристані й пустилися в дорогу.

Портова контроля не чіпляла суден, бо до Норвегії вільно вивозити з Франції всякий товар. Щойно згодом виявилося, що кораблі поплили не до Норвегії, а до ізраїльського порту Хайфа.

На Середземному морі є велика совєтська фльота. Совєтські кораблі, хоч слідкували за суднами, не спиняли їх. Після тижневої плавби судна доплили до Хайфи, де їх оваційно привітали.

Виїзд п'ятьох суден з французької пристані наробив чимало шуму у цілому світі, найбільше в Франції, яка має великі торговельні зв'язки з арабськими державами. Французи бояться, що араби винуватимуть їхній уряд за недогляд. Французький уряд наказав суворе слідство в цій справі і тимчасово відсторонив від виконування обов'язків двох генералів, що дали дозвіл на вивіз суден. Одночасно французький уряд зажадав відкликання амбасади в Парижі, шефа двох членів ізраїльської місії воєнних закупів та аташе амбасади. Слідство, проведене у Стокгольмі, виявило, що фірма, яка нібито купила французькі судна, зовсім не існує. Вона мала лише звичайну поштову скриньку на листи і була власністю ізраїльського уряду.

Французький міністер закордонних справ мав у Парижі довгі розмови з представниками арабських країн і вияснив їм, що французький уряд непричетний у цій афері. Арабські представники прийняли заяву французького уряду як задовільну.

Радарова станція

У додатку до патрульних суден ізраїльські вояки захопили в Єгипті зовсім нову радарову станцію, збудовану в СССР й доставлену Єгиптові в рямцях військової допомоги. Відділ ізраїльських вояків, увійшовши непомітно на єгипетську територію, підсунувся аж до самої станції. Щоб відвернути увагу єгипетської сторожі, ізраїльські літаки вчинили наліт на ту околицю, де була станція. Після короткої стрілянини з єгипетськими сторожами, ізраїльські вояки електричними апаратами перепалили залізні підніжжя станції, розібрали її на частини, поклали на важкі гелікоптери, що приїхали туди, і втекли.

Ціла станція важить сім тонн й коштує понад один мільйон долярів. Станцію досліджують не лише ізраїльські спеціялісти, а й військові фахівці західних держав.

Радарова станція наймодернішої будови — єдина, що дісталася в руки західних військовиків.

Еспанія хоче зв'язків із сателітами

Новий, недавностворений, еспанський уряд старається встановити дипломатичні та торговельні зв'язки з сателітними державами: Мадярщиною, Чехо-Словаччиною і Болгарією. Сподіваються, що незабаром почнуться теж зв'язки між Еспанією і СССР.

Еспанія має торговельну умову з Румунією вже два роки, а з Польщею — три місяці.

Шведський прем'єр Олаф Палме обіцяє двом американкам дипломатичну допомогу розшукати їхніх чоловіків-пілотів, що пропали в Північному В'єтнамі.

Ґрипа ходить по Европі

Майже в усіх европейських країнах пішла епідемія грипи (флю), яка своїми розмірами й наслідками мало не дорівнює епідемії інфлюенци, що вибухла була після першої світової війни 1918 р. В Англії шпиталі переповнені хворими на грипи, а протягом одного тижня перед Різдвом від неї померло 294 особи.

В Італії померло на грипу від осени понад 5,000 осіб, головно старших людей, що після хвороби грипи діставали запалення легенів або інші недуги.

Епідемія панує також в Франції, Югославії та інших европейських країнах, скрізь зі смертними випадками. Лікарі кажуть, що у всіх країнах недуги спричиняє той сам вірус, що прийшов з Ґонґ-Конгу, й тому цю недугу звуть гонґонґською грипою, а декуди космічною грипою, бо де хто поширює поголоски, що недугу привезли космонавти з Місяця, що, очевидно, не відповідає правді.

У ЗДА та Канаді недуга не поширена так, як в Европі, хоч є серйозні випадки захворінь. Може, недугу здержують також протигрипові щеплення.

У МАДЯРЩИНІ ДЕЯКІ ПОЛЕГШІ

Мадярський уряд видав новий закон про пашпорти для мадярських громадян, що хочуть їхати за кордон, зокрема до Західної Европи. В засаді кожний мадяр має право на пашпорт та на виїзд на відвідини. Кому поліція відмовить, той мак право відклику.

Досі пашпорти одержували бл. половина тих, що хотіли виїздити. Торік бл. 150,000 мадярів побувало в Західній Европі, ЗДА і Канаді.

Мадярський уряд старається також унормувати відносини з Католицькою та Протестантською Церквою. Цього року Мадярщина відзначає 25-річчя визволення від німецької окупації. У статтях про ту річницю зазначається, що поки совєтські війська визволили Мадярщину, мадяри самі вже воювали з німцями й прогаяли їх з країни. Церква в Мадярщині трохи змінила своє ставлення до уряду, бо в пастирських листах з нагоди Різдва католицькі єпископи закликають вірних брати участь у відзначуванні річниці визволення.

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН

Офіційний орган федерального уряду «Оттава Ґазетт» друкується тепер уповні двома мовами: англійською і французькою, згідно з ухваленим у парляменті законом. «Ґазетт», що виходить 104 роки й містить всі нові розпорядження уряду, мала досі два окремі видання: англійське та французьке.

ЛЮДИНА, ЩО ПІДПАЛИЛА МЕЧЕТЬ, УМОВО ХВОРА

Австралієць М. Роган, який підпалив мусулманську мечеть Ель Акса в Єрусалимі, що мало не привело до вибуху свіжої арабсько-ізраїльської війни, є умово хворий і не відповідає за свої вчинки. Такий присуд дав найвищий суд у Єрусалимі, звільнивши Рогана від вини й кари і наказавши передати його до лікарні для умово хворих.

Роган на суді посилався на різні старозавітні пророцтва й старався доказати, що Бог йому дав доручення спалити мечеть, що збудована на місці колишньої старозавітної святині.

НОВІ ВІСТКИ ЗІ ЛЬВОВА ПРО СУД НАД ВЛАДИКОЮ
ЯКІ «ЗЛОЧИНИ» ЄП. ВЕЛИЧКОВСЬКОГО?

«Процес над Величковським закінчився. Затятий уніят поніс заслужену кару за свою злочинну діяльність», каже львівська «Вільна Україна» (14 грудня), яка вмістила довге звідомлення «Із залу суду».

Наша газета (16 жовтня) на підставі повідомлення з України вмістила вістку, що єпископ Василь Величковський засуджений на три роки. Єпископ, відбувши 10 років сибірського заслання, жив у Львові, де його арештували 27 січня 1969 р.

«Злочинна діяльність»

«Ленінська молодь» (12 грудня) глузує з українських еміґраційних загет, які пишуть про смерть В. Величковського (таку непідтверджену вістку вперше подала була «Ассошіейтед пресс». Аж 14 грудня львівська «Вільна Україна» в статті «Іуда» розказує про «злочини» українського католицького єпископа, якому тепер 67 років.

Акт обвинувачення закидав єпископові В. Величковському: «реакційну діяльність, порушення закону про відокремлення церкви від держави та поширювання свідомо неправдивих вигадок, що очорнюють совєтський та суспільний лад в СССР». Про «злочинну» діяльність єпископа совєтські газети подають такі подробиці:

Свою протисовєтську діяльність В. Величковський почав ще, як чернець-редемпторист, на своїй місійній праці на Волині, де кидав «наклепи» на совєтську владу.

Після приходу німецьких військ до Станиславова в 1941 р. В. Величковський на публічному святі подяки мав проповідь, в якій «зводив наклепи на совєтських людей та паплюжив державний і суспільний лад в СССР». 1942 року о. В. Величковський видав «Марійський календарець» «антисовєтського націоналістичного змісту». За ці провини совєтський суд засудив був Величковського на ув'язнення, яке він відбув.

У Львові

Після звільнення з тюрми, Величковський у 1950 р. поселився у Львові на мешканні кол. ченця-редемпториста. Там, між газовою кухнею і лазничкою поставив престіл, «обвішав його старими простиралами» і «оголосив півкухні — греко-католицькою Церквою». В тій церкві Величковський згуртував підстаркуватих людей та відправляв Служби Божі. Між тими, що брали участь у богослуженнях, газети називають о. Й. Кладочного, кол. капеляна українських політичних в'язнів, ченців-редемптористів о. Р. Бахталовського та о. Є. Смаля, М. Чеборика, Д. Лебика (відбув 10 років тюрми) та інших. В. Величковському помагали деякі греко-католицькі священики: Д. С. Леб'як, Ф. І. Курчаба, О. В. Манько та інші.

Парафіянка В. Величковського І. Ситко старалася притягнути до церкви та навіть намовити вступити до жіночого манастиря комсомолку 20-річну О. Бурбуляк та студентку медичного інституту Ст. Процик. Ні одна ні друга не виявила охоти ні ходити до церкви ні стати черницею й перестали зустрічатися з В. Величковським та ходити до його церкви.

Дальшою «провиною» Величковського було те, що він перевидав книжку «Історія чудотворної ікони Божої Матері ненастанної помочі», видану 1916 року в Кракові. Цю книжку В. Величковський переклав українською мовою, додавши «чимало сторінок антисовєтської пропаганди». Книжку цю В. Величковський помножував на писальній машинці й її поширював. У книжці він доводив, що греко-католицькі священики були патріотами, та боронив «буржуазних націоналістів».

Провиною Величковського було також те, що в його кімнаті знайдено богослужбове вино, хоч у СССР закон нікому не забороняє держати в хаті вино.

«Антисовєтські документи»

Єпископа Величковського обвинувачували в тому, що «в його кімнаті виготовлялися антисовєтські документи, читалися пасквілі проти совєтської влади та перепродувано різні речі» (мабуть, медалики, молитовники).

В. Величковському сказали, що він відповідає за о. Р. Бахталовського, який писав брошури з критикою комсомольської молоді, який радив покидати безбожну організацію і приставати до греко-католицької Церкви.

До мешкання Величковського приходило багато людей, яких він намовляв ставати членами греко-католицької Церкви. Парафіянка І. Ситко друкувала для Величковського його брошури, слухала ватиканського радіо з протисовєтськими проповідями, поширювала їх між парафіянами о. Величковського. Її помагала друга парафіянка О. Кос.

В одного з помічників Величковського В. Стернюка знайдено багато протисовєтської літератури, яку він помножував у своїй лябораторії.

На мешканні Смаля поліція знайшла багато релігійної літератури: молитовників, Євангелії, катехизми, Часослови тощо. Акт обвинувачення приписав власність тих речей В. Величковському.

Провиною Величковського було також й те, що в нього знайдено 3,000 карбованців та деяку кількість закордонної валюти.

В час війни — запевняє «Вільна Україна» — В. Величковський мав плян проголосити одну черницю Тетяною Романовою, дочкою російського царя, і стати її чоловіком! Чи й за цей фантастичний «злочин» його судили, не повідомляють.

У «злочинній діяльності» єпископа В. Величковського трудно знайти хоч найменший злочин. Коли душпастирювання оголошують злочином, то цим виявляють, яка в СССР свобода релігії.

Відбудовують УНДім в Едмонтоні

Більшість учасників загальних зборів УНДому в Едмонтоні, що відбулися 4 січня, схвалила рішення управи УНДому відбудувати знищений пожежею дім. Праця над відбудовою вже почалася.

На загльних зборах на голову УНДому перевибрано Івана Тимчишина. До управи вибрані: Гр. Якимечко — заступник голови, Гр. Якимець — секретар, В. Стебельський — скарбник, М. Ґевко, М. Варава та Д. Ґаборак — члени управи. Заступниками членів управи вибрані: В. Качмар, В. Муж і К. Кантор.

Членами контрольної комісії є: адв. П. Саварин, інж. М. Когут, Ф. Шарун, інж. М. Бойко і д-р І. Смульський.

ПАПА МОЛИТЬСЯ ЗА МИР — На Різдво Папа Павло VI молився за мир у світі, зокрема у В'єтнамі, в Ніґерії і на Близькому Сході. Службу Божу Павло VI правив у церкві Св. Агапита, в найбіднішій дільниці Риму. На світлині — юрба, після богослуження, оточує Папу.

ВИБОРИ В ЯПОНІЇ

В японських виборах переможцем вийшла урядова ліберально - демократична партія з дотеперішнім прем'єром Е. Сато, що здобула 288 посольських мандатів на всіх 486. Соціялістична партія, що виступала проти співпраці з ЗДА, втратила 44 мандати, залишаючися з 90-ти послами.

Сато заявився за дальшу співпрацю з ЗДА та розбудову дипломатичних зв'язків з комуністичним Китаєм.

КАНАДА ДОМАГАЄТЬСЯ

Франція викинула перед роком всі військові бази европейського оборонного союзу НАТО. Між ними були дві канадські бази, які довелось перенести до Західної Німеччини. Канада домагається тепер відшкодування за ті дві бази в сумі 10 мільйонів долярів. Франція ще не дала відповіді.

Коротки вістки

◈ **Албертський уряд** шукає місця для четвертого албертського університету. Покищо найдогіднішим місцем був би Ст. Алберт, який міг би користати з професорів Албертського університету в Едмонтоні. Рішення ще не зроблено.

◈ **За минулий рік** звишка цін прожитку в Канаді зросла більш, як 10%. Коли за основу взяти ціни з 1939 р. і визначити їх як 100, то сьогорічні кошти прожитку дійшли 283.6. Минулий рік закінчився на 272.9.

◈ **Американська** воєнна фльота замовила коштом 296 мільйонів долярів ракети, які мали б боронити американські воєнні кораблі перед ракетними бомбами.

◈ **Американські** оливні компанії коштом 900 мільйонів долярів плянують збудувати провід для транспорту нафтової ропи з Прудгом Бей до Аляскої затоки. Довжина проводу — 800 миль.

◈ **1963 р.** обірвалася в Італії штучна гребля, від чого згинуло 2,000 осіб. Тепер італійський суд засудив трьох інженерів, що будували греблю, на шість років тюрми кожного.

◈ **Зять совєтського** прем'єра А. Косиґіна Д. Ґвішіяні приїде в першій половині цього року до Канади, щоб обговорити можливості обміну канадськими та совєтськими науковцями та технікамн.

◈ **Рафінерії компанії** «Стендард ойл оф Каліфорнія» виробляють нову ґазоліну, яка має видавати на 50% менше диму, як дотеперішня і, крім того, буде економічніша, бо мотор буде зуживати її менше. Ціни нової ґазоліни будуть ті самі, що й дотеперішньої.

◈ **Японський міністер** закордонних справ заявив, що Японія в 1970 р. почне офіційні дипломатичні зв'язки з комуністичним Китаєм. Досі лише приватні японські промисловці мали торговельні зв'язки з Китаєм. Напр., рибальські компанії ловили рибу на китайських морях.

◈ **Англія скасувала** в себе заборону вивозити з країни в подорож більше як 130.00 дол. Девізові обмеження впроваджено 1966 р., коли англійський фунт був загрожений девалюацією.

◈ **В Іраку** засуджено на кару смерти за шпигунство чергових 13 осіб, в тому одну жінку. Засуджені можуть подати відклик протягом шести місяців. Торік в Іраку страчено 54 особи за шпигунство в користь ЗДА, Ізраїлю й Ірану.

◈ **Віцепрезидент ЗДА** С. Еґню вибрався в подорож до різних азійських країн. У столиці Філіппін Манілі, де Еґню був учасником інсталяції перевибраного президента Маркоса, в напрямі його автомобіля кинено бомбу, яка, одначе, не вчинила ніякої шкоди. Арештовано двох студентів.

◈ **Президент ЗДА** Р. Ніксон підписав закон, на основі якого буде створене окреме бюро, що його завданням буде дбати про усунення всіх джерел занечищування (полюції) повітря та води.

◈ **Ізраїльське** військове командування виселило з околиць Гази шістьох визначних арабських діячів і післало їх на вигнання до племен арабських кочовиків-бедуїнів. Виселені вели протиізраїльську пропаганду.

◈ **Американське** летунське бюро, що контролює сателіти та частини міжпланетних суден, що кружляють в міжпланетних просторах, обчислило, що тепер є там понад 1800 сателітів або частин. До кінця 1970 р. їх буде понад 4,000.

◈ **Від 31 грудня 1969** та до 4 січня ввечорі на шляхах ЗДА згинуло 480 осіб.

◈ **Західна Німеччина** склала з СССР умову на доставу газу з СССР до Німеччини на протяг 20 років. Газові проводи, довгі на 1,500 миль, йтимуть через Чехо-Словаччину до Баварії, оминаючи територію Східної Німеччини. Вартість проданого газу — 410 мільйонів долярів.

◈ **Українці-католики** Арґентини вирішили з нагоди 1000-річчя смерти св. княгині Ольги збудувати манастир для сестер василіянок під покровом св. Ольги.

В. ЛИПИНСЬКИЙ І ПОЛІТИЧНА ДУМКА ЗАХІДНЬОГО СВІТУ

4. ЩО, ВЛАСНЕ, ЗНАЧИТЬ КЛЯСОКРАТІЯ?

Євген ПИЗЮР

В оцінці теоретиків панівної верстви (Моски, Парето і Липинського) традиційна клясифікація режимів була помилковою і полягала в нерозумінні політичного процесу. Рівночасно ніхто з них не заперечував факту, що політичні режими не є ідентичні і можуть ґрунтовно різнитися між собою.

Моска висловив цю проблему дуже лапідарно: «Проста констатація, що в кожнім режимі влада належить панівній меншості, відкидає провідні думки старих майстрів, але на їх місце не ставить нових. І Моска за допомогою дуже серйозного підходу намагався на місце теорій старих майстрів поставити щось нове.

I

Переказ кількома словами думок Моски, з небезпекою їх спрощення, буде такий: фактично всі можливі режими можна зредукувати до двох. Один він називає «автократичним», другий — «ліберальним». Обидва вони диспонують панівними верствами. У першому випадку (цитуючи його дослівно, бо це важливе) «залишається командним верхам дібрати собі підкомандних, а на вершку всієї ієрархії стоїть суверенний володар, що сам визначає своїх найближчих співробітників... В іншому випадку командні верхи, що правлять, від підвладних одержують владу знизу... Фактично в кожній політичній формації влада оперує або згори вниз, або знизу вгору».

Перший режим, себто автократичний, має аристократичні тенденції, бо панівна верства має нахил ставати замкненою групою. Другий режим, себто ліберальний, виявляє демократичні тенденції, що означає, що доступ до панівної верстви не закритий новим адептам. Але, на думку Моски, така пов'язаність не конечна, бо автократичний режим може не виявляти аристократичних тенденцій, і навпаки, ліберальний може набути аристократичних нахилів.

На мою думку, клясифікація режимів Моски сильно захитує його теорію провідної верстви, бо якщо теорія панівної верстви має мати якийсь сенс, то ця верства повинна не лише диспонувати владою (чого Моска вимагає), але вона повинна бути й джерелом влади, яку вона посідає. Інакше у випадку «ліберального» режиму. Джерело влади є в масах, отже влада панівної верстви не є первородною. Це підкопує основи теорії Моски. Коли взяти до уваги його твердження, що автократичний режим може мати демократичні тенденції і навпаки, то його ідеї не відбігають далеко від ідей старих майстрів про «мішані режими».

Перейдемо до відповіді Парето. Наперед слід зазначити, що його підхід до політичного життя негативний, часто цинічний. Він дивиться на політику не інакше, як на брудну гру. Клясифікацією політичних систем він займається радше принагідно і поверховно. Він навіть твердить, що «індивіди, які стоять при владі, поводяться більш-менш однаково при різних режимах».

Тоді можна б його запитати: звідкіля беруться різні режими? Його відповідь на це радше несподівана, бо, на його думку, вирішують тут «сантименти серед суспільности; чим моральніше (або неморальніше) населення, тим чесніший (або нечесніший) уряд». Заступаючи політичну категорію моральною, Парето фактично знецінює значення різниць між політичними режимами.

Але є ще у Парето інша дорога до розв'язки питання політичних режимів, і вона бере свій початок у його концепції панівної верстви. Панівна верства не складається з однорідних індивідів. Спираючися на Макіявеллі, він ділить їх на два типи: одні з них «хитруни-лиси», другі «завзяті леви». Коли в панівній верстві переважають «лиси», приходить демократія. Коли ж переважають «леви», на зміну приходить автократія. А поміж тими двома граничними режимами може існувати ряд «мішаних» систем. Отже, за поглядом Парето, характер режиму вирішує остаточно і виключно особовий склад панівної верстви, а маси тут ні при чому, їх ніби взагалі немає.

II.

Відповідь Липинського на питання, чому, не зважаючи на існування в кожному з них панівної верстви, вони ґрунтовно різняться, докорінно інша і фундаментальніша, ніж відповідь Моски і Парето. Вона позначається приписуванням незвичайної ваги характерові режиму, і такий підхід споріднює його з підходом політичної філософії античної Греції. На його думку, питання такого або іншого політичного ладу є майже питанням життя і росту та деґенерації і смерти громадянств і націй. Тому, на думку Липинського, редукція якости і характеру режимів до маштабів моралі громадянства дорівнює політичній неморальності.

На цю тему була знаменна виміна поглядів поміж ним і генералом Петром Залеським, його колишнім командиром з царських часів. У цьому листі є таке місце:

«Далі — питання етики й політики. Звичайно, я цілковито згоден з Вами, що в основі політики повинна лежати етика. Але саме тому вважаю заміну політичних формул етичними формулами за недопущенну. Коли мене хтось питає: республіканець чи монархіст, центро-державець чи український державник, а я йому відповідаю: мені це байдуже; я тільки хочу, щоб усі люди були добрі, бо при добрих людях всі режими добрі, — то це означає, що саме політика у мене не базується на етиці, хоч я сам можу бути найчеснішою людиною і надавати етиці першорядного значення. Бо етика в пристосуванні до політики вимагає, на мою думку: 1) поперше, ясної свідомости того, що в даних умовах треба робити, 2) подруге, твердої відповідальности за те, що я в даних умовах роблю».

Така постава Липинського загороджувала йому дорогу до знецінювання ваги політичних ладів, до затирання різниць між ними. Навпаки, для нього (як і для грецьких клясичних філософів) належний політичний лад і держава — це незамінні і максимальні засоби для досконалення, хоча й не для досконалости людини і громадянства.

Далі, на думку Липинського, т. зв. «мішані системи» — це скоріше витвір фантазії теоретиків, а не факт. Історія їх радше не знає. Кожний режим має свою власну закономірність, яка панує над його зародженням, ростом, деґенерацією й упадком, а латати діри в одній системі запозичуванням елементів з іншої — такий почин засуджений на певну і повну невдачу. І тому, як мотто для розділу на цю тему у своїй брошурі «Покликання „варягів" чи організація хліборобів?», він обирає римську тезу: «всяка влада удержується тільки такими засобами, за допомогою яких вона почалася».

Тому, на думку Липинського, один режим різниться від іншого, і різниться ґрунтовно, не зважаючи на існування провідної верстви у кожному з них та всупереч фактові, що в кожному випадку джерелом влади є панівна верства, а ні в якому разі не маси. Панівна верства не одержує влади зовні, вона творить її сама.

Що ж тоді визначає різниці між поодинокими політичними ладами? Тут відповідь Липинського така: визначає якість народних мас і метода організації, що її добирає провідна верства, щоб вести за собою ці маси.

Є три основні стани мас, три принципові методи організації тих мас, що їх може застосувати панівна верства, і у висліді є три політичні системи: охлократія, клясократія і демократія. Також особовий склад провідної верстви в кожній системі є інший. У панівній верстві охлократії мають перевагу войовники - непродуценти, у клясократії — войовники-продуценти, а в демократії — продуценти-невойовники.

Перша система, себто охлократія, приходить тоді, коли маси є примітивні, політично не вироблені, а економічно і расово не здиференційовані. Провідна верства складається тоді з деклясованих елементів та пристосовує механічну методу організації. Панівна верства являє тоді собою не органічну, а механічну організацію, злютовану залізною дисципліною і фанатичною вірою, вірою ненависти до іновіруючих. У відношенні до мас вона стосує виучку, індоктринацію, примус і терор. В охлократії влада політична є рівночасно центром духовної влади і поділ між політичним і моральним авторитетом не існує.

III.

При клясократії суспільність поділена на виразно здиференційовані кляси, що персонально і безпосередньо володіють своїми засобами продукції і є злютовані однаковим способом матеріяльної праці та однаковою психікою, що коріниться в історичній традиції. Метода організації є клясократична, і тому взаємовідносини між панівною верствою і масами є органічними, себто творчий порив та імперіялізм є пристосовані до міри податливости цих пасивних мас. Тому влада провідної верстви обмежена і правління найчастіше набирає форми дідичної монархії. Духово-релігійний авторитет не об'єднаний, як у охлократії, з політичною владою, і ця обставина діє як додаткова запорука проти всесильности державної влади.

Врешті, демократія. При ній чіткий поділ на кляси втрачається, клясові різниці стираються і відбувається проникання одиниць одної кляси в середину другої, що спричиняє розклад. Панівна верства перемішується з масами. Творчий порив й імперіялізм панівної верстви ніби не обмежений, бо, інакше ніж у клясократії, його не стримує мораль, уґрунтована на релігії. При демократії всі віри тратять свою силу і падають скоріше чи пізніше. Але маси, з своєї природи обважнілі й ліниві, стають роздратовані тим необмеженим імперіялізмом панівної верстви, що не оглядається на ступінь їх податливости. Вони шахують панівну верству принципом і вимогою соціяльної рівности, що приводить до загальмування соціяльного процесу.

Метода організації і відношення провідної верстви до мас у демократії хаотичні. У кінцевому висліді демократія веде до розпаду і дезорганізації, що найчастіше кінчається приходом до влади охлократії. Та, не зважаючи на це, демократія така сама природна система, як і дві попередні, і може бути дуже довготривала.

При охлократії нація підкорена державі і служить їй, при клясократії держава є органічною еманацією нації й існує для нації, при демократії нація і держава втрачають органічний зв'язок і найчастіше стоять у боротьбі між собою, що їх обох виснажує і нищить.

Поминаючи критичний розгляд клясифікації політич-

(закінчення на 3 стор.)

Твори Ів. Франка в 50-тьох томах

Київський інститут ім. Шевченка підготовляє нове, найбільше досі видання творів Івана Франка в 50-тьох томах.

«Ювілейне 20-томне зібрання творів Франка, здійснене в 1950-56 роках, для свого часу було дуже корисним і потрібним, не зважаючи на те, що в ньому мали місце скорочення Франкових творів, а в коментарях — непотрібна полеміка з автором», каже Є. Кирилюк, інформуючи в «Літературній Україні» про нове видання.

Тепер Є. Кирилюк обіцяє: «Ніяких скорочень, виправлень чи купюр!» Але й тепер не всі Франкові твори будуть видані. Нове видання не буде повне, тільки «якнайповніше».

КОРНІЙЧУК ЗНОВУ

Київський театр ім. Ів. Франка ставить нову п'єсу Олександра Корнійчука «Пам'ять серця», написану для відзначення 100-річчя Леніна.

ЗА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ СССР

Верховна Рада СССР 19 грудня ухвалила «Основи законодавства СССР і союзних республік про охорону здоров'я». М. Блохін, голова комісії, яка випрацювала проєкт «Основ законодавства» сказав, що «чинне законодавство в цій галузі ще не кодифіковане» і тому різні установи не однаково ведуть справу охорони здоров'я.

Після «Основ» має прийти властиве законодавство «за поліпшення охорони здоров'я».

ВІСТІ З ТОРОНТА

20-РІЧЧЯ ОУПК

20 грудня в залі рідної школи свято-Миколаївської церкви відзначено 20-річчя Об'єднання українських педагогів Канади (ОУПК). Рома Франко зі Саскачеванського університету мала доповідь «Роля і значення професійної вчительської організації», а Б. Стельський — доповідь «Виховний ідеал і курси українознавства».

ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

З нагоди 8-го крайового пластового з'їзду Канади відбувся 27 грудня в готелі «Сівей» святковий вечір з гарною й різноманітною програмою.

Цікаву доповідь виголосив д-р М. Держко на тему «Пласт очами непластуна».

50-РІЧЧЯ ЗИМОВОГО ПОХОДУ

Старанням генеральної управи Союзу кол. українських вояків у Канаді 6 грудня 1969 р. в залі катедральної громади при вул. Бетгурст врочисто відзначено 50-річчя вимаршу армії УНР в Зимовий похід.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

У «Мессі Голл»-і 15 березня всі рідні школи та курси українознавства дадуть великий концерт на пошану пам'яті Шевченка.

НОВА ПЛАТІВКА

Українська щоденна радіопрограма «Пісня України» в Торонті під проводом свого керівника п. П. Наумчука випустила довгограйну платівку українських пісень, п.н. «Квіти говорять». На особливу увагу заслуговує гарне оформлення обкладинки та гарне розміщення й підбір самих пісень. Могутнє враження справляє «Кантата до 100-их роковин з дня народження Шевченка».

НА ПОШАНУ ДІФЕНБЕЙКЕРА

Торонтський відділ КУК організує 24 січня в готелі «Роял Йорк» бенкет на пошану кол. прем'єра Діфенбейкера. В. Дідюк

МОТРЯ

Історична повість (127)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Ті панове теж, мабуть, великого хотіли; який це мужчина, що не має великих бажань? Зі слуцьких поясів, з кирей, соболями підбитих, з діямантових спинок видно, що не бідні були, — мабуть, їм хотілося одного — слави. Може, й гонили за нею, як дитина за мотилем гонить, зірку рукою досягає, веселки в мами просить. Може, не одну ніч не доспали, турбуючися, як тої химерної слави добути, а нині, бач, тільки чести, що в гетьманськім дворі їх портрети висять. Навіть Мотря не знає, хто вони такі.

Може, їх кості порозсипалися в гробах, може, їх ворог з вітром по степу розвіяв, з кирей-соболів і знаку не лишилось, а діямантові спинки певно десь в Амстердамі з рук до рук мандрують і тільки їх, що тої фарби маляр на полотно кинув...

І — «як те все скінчиться?»...

Хто сидів на оцих старосвітських фотелях, темнозеленим сап'яном критих? Воєвода грізний, котрого боялися піддані, нащадок княжого роду, полковник козацький, чи прямо дідич молодий, що маєток недавно в спадку дістав і важко зажурився, як йому ті довгі зимові вечори перебути. Покоїв багато, а він сам один, тая, з котрою рад би тут сидіти, за другого пішла, не чекала його...

І — «як воно скінчиться?»

Тітка Лідія кришталеві тарілки з останками страв для духів біля печі лишила. Огнище — це тепло родинне. До нього і духів тягне. Мотря вдивляється у полумінь, чи не побачить якого.

Тріскають сухі деревця, перетлілі головні в печі лежить, ватра то заграву нагадує, то кров, то обоє нараз. Але духів не видно.

Мабуть, дійсно між ними і нами якась стіна стоїть, незрима для нашого смертельного ока. Може, ті духи кругом обступили Мотрю і дивуються, що вона своєї будучности не бачить. Для них — це звичайна річ. Скажіть, духи добрі, прихильні до нього і до неї, як це все скінчиться?...

«Як це все скінчиться?»

Щоб забути про це питання, Мотря нагадує собі пригоди з молодих літ, щось таке, що не зв'язане ні з нинішньою дниною, ні з її теперішнім побутом у гетьмана в Бахмачі, далеке, чуже, смішне. Пригадує собі чуру свого батька. Гарний хлопець був. Аж одного разу голову йому обголили. Господи, як він смішно виглядав! Навіть мати сміялася. На тій обголеній голові шпилькою лист йому написали, татуували. Чуприна відросла і батько післав його кудись. Це було щось, мабуть, важне, дуже таємне і тому такий спосіб придумали. Голова джури — лист. Там, куди його післали, знов тую голову обголили, прочитали татуоване письмо й чуприна знову відросла. Чого то не видумують люди, де ходить про гроші, честь і славу!

Гетьман числові листи пише. Тільки він і Орлик уміють ті листи писати й відчитувати. В Орлика ключ. Таке листування і з княгинею Дольською ведеться.

І — «як воно скінчиться?»

Ні, ніяк не позбудешся того питання! Це ж діло твоєї будучности, твого життя, — не дивуйся... Найкраще було б заснути.

Так Мотрі й сон не береться.

Здавалося — заспокоїлася після гетьманської гостини в Ковалівці й відмінилася. «Не приступало до неї», — як Любов Хведорівна казала. Бачила ціль перед собою, а нині, коли тая ціль, може, вже й недалека, її обгортає тривога. Знов серце приспішено б'ється, і думки, як перед бурею птахи, неспокійно літають. Чого це так?

Заснути, ах, заснути і збудитися, коли буде день, ясно, певно, — рішено, або не будитися зівсім.

Мотря насилу примикає повіки. Портрети оживають, злазять зі стін, підступають, все ближче й ближче, грізно дивляться на неї: «Ти хто така? Чого забрела між нас? Горда маєтками і красою? Гадаєш, мало було багатих і гарних на світі? Почестей забаглося, от що! Булава осліпила тебе. Геть звідси, геть!»

Мотря розплющує очі і — портрети знову висять, як і перше, на стінах. Мужчини з чубами, з руками на шаблях, жінки в корабликах і з молитовниками, з квітками: «любить, не любить...?»

Заснути, ах, заснути і, хоч у сні, забути про це тривожне питання.

Голову кладе на стіл. У висках, ніби хтось до дверей стукає... «Увійдіть!...» Входять духи. «Мотря?» — Хто таке Мотря? Донька Любови Хведорівни, що проти гетьмана коверзує, а Василь Леонтієвич не вміє тим коверзуванням покласти кінця. І ти хочеш до нас?... Зозулине яйце!

Мотря гнівно розплющує очі... Нема нікого... Лиш вогонь у коминку горить, золоте й криваве полум'я озарює кімнату. Тихо. Вітер за вікнами не шумить, не грає, тільки десь далеко, далеко десь, ніби на другому світі, лунають колядки... Тихо!... Дзвінок Дзень-дзелень, дзень-дзелень... Причувається, чи дзвонить?

Мотря наслухує. Ні, таки дзвонить. Мабуть, з церкви вертають: гетьман, тітка Лідія, Войнаровський, усі. Гетьман стане питати, чому Мотря не спить, чому невесела, стурбована така?

Що вона відповість йому.

Краще не ждати стрічі.

І вона скоро біжить до своїх покоїв.

Заснути, ах, заснути!

ВЕСЕЛЕ РІЗДВО

По давньому звичаю на Різдво, на Великдень і на Покрови в гетьмана збиралася старшинська рада.

Приїздили генеральні старшини, дехто з полковників, кому не було дуже далеко, і з визначних та заслужених полкових старшин. Приходили також начальники сердюцьких, коммежоване відношення її до панійських й охочекомонних полків, щоб привітати свого реґіментаря зі святами та запевнити його в своїй вірності й непідкупній прихильності. При тій нагоді відбувалася нарада, ширша від ґенеральної ради, а не така широка й безладна та небезпечна, як чорна рада.

Круг ділання старшинської ради не був докладно означений, не було розгетьмана і гетьмана до неї, як узагалі не було виробленої якоїсь тривкої, законами забезпеченої конституції на Україні. Раз-у-раз змінялися державні форми, бо раз-у-раз змінялося відношення України до Польщі й до Росії, раз-у-раз треба було числитися з тими змінами й замість тривких форм треба було числитися провізорією. Хмельницький, Виговський, Дорошенко, Немирич і Тукальський своїми великими умами обгортали ввесь комплекс українських справ, але одним передчасна смерть, а другим брак розуміння їх великих плянів серед народньої стихії не дозволили під українську державність підложити сильних правно-державних підвалин.

Гетьман Іван Мазепа дуже уважно, хитро й обережно ішов до того. «Народ, це стихія, — шумить», — казав собі. «Вдоволити його, значиться, пустити дряхлий човен на розбурхане море.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
CARSON'S
BODY REPAIRS LTD.
320 McRae St. 728-1921
OTTAWA

ОНТАРІО — ONTARIO

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
FORT FRANCES UPHOLSTERY SHOP
A. MOLNAR — Phone 274-6690
219 Church Street FORT FRANCES, Ont.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
NORTHERN SUPERIOR PROPANE LTD.
PHONE 274-3205
FORT FRANCES, ONTARIO

Веселих свят та щасливого Нового Року!
Walkerville Plumbing
CO. LTD.
WINDSOR, ONTARIO

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
шле своїм клієнтам
MacIntosh Dry Cleaners Ltd.
130 Victoria St. S. KITCHENER, ONT.

Веселих свят Христового Різдва
та щасливого й успішного Нового Року
бажає
своїм Покупцям
STAD MANUFACTURERS
(Registered)
Lumber & Builders' Supplies, Ladders
Hardware, Paints, Shingles, Lath, Hardwood Flooring, Wallboards, Insulation, Roofing
BEAMSVILLE, ONT. Phone: 563-8291

АЛБЕРТА — ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
FROM
RADBOURNE & ROBERTS AGENCIES
General Insurance — Real Estate — Conveyancing — Notary Public
RYCROFT Telephone 765-3965
FAIRVIEW Telephone 835-2929

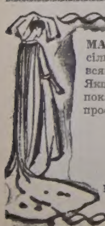

МАЄМО модерні й традиційні весільні суконки, прикраси до них, всякі інші додатки та запрошення. Якщо хочете бачити наші приватні покази моди у вівторок вечером, просимо подзвоніть за запрошенням. Є місце паркувати.
The Red Carpet
Bridal Salon
10120 Jasper Ave. Ph. 423-1639
(Above the Palace of Sweets)

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КНИЖКА ПРО КАНАДУ

В. Ю. КИСІЛЕВСЬКИЙ

До цікавих перших видань українською мовою про Канаду, які появилися по цьому боці океану, треба зачислити 30-сторінкову книжечку під заголовком „Західна Канада — Манітоба, Асинибоя, Алберта, Саскачеван", 1899 р., накладом уряду.

Книжечка, як виглядає, була друкована у видавництві «Свободи», хоч цього не зазначено, подано тільки, що друковано її в Ню Йорку. У той час у Канаді ще не було друкарень з українськими черенками. Текст книжечки — переклад з англійської мови. Писана вона фонетичним правописом, хоч тоді в Галичині (і в Америці) часописи й книжки друкувалися етимологічним правописом. Мова книжечки, хоч має деякі архаїзми, на диво, чиста і мало різниться від теперішньої мови.

Для ілюстрації подаю з книжечки кілька уступів без змін.

«**Провінція Манітоба.** Поверхність провінції виносить около 300 миль з всходу на захід і занимає 73,956 миль квадратових або около 47,331,840 акрів.

Поверхність. Земля е поділена на четириугольники, з котрих кождий занимає по 6 миль квадратових. Такі четириугольники звуться «тоуншипс», котрі знов суть поділені на 36 частій, звані секціями, о одній мили квадратовій. Миля ділиться знов на 4 части, а кожда така часть занимає 160 акрів. До-около кождої секції або квадратової милі находиться дорога, по котрій можна заїхати возом до кождої посілости...» (стор. 4).

На кінцевих сторінках, під заголовком «Свідоцтва», подано кілька листів з різних околиць західної Канади. Один з тих листів підписаний «Юльком Пекрулем» з околиці Ветаскивину, датований «8 децембра 1897 р.». Ю. Перкуль пише таке:

«Походжу з Русской Польщи, де був-ем учителем 15 літ. Понеже була у мене велика родина, мусів-ем шукати, щоб вижити, іншого становища. Вніхав-ем до Канади. Вибрав-ем собі повіт Альберту, де були вже мои приятелі. Коли приіхав до Ветаскивін, відразу мені сподобався. Красні коні, хороша худоба, добра земля, красні господарскі будинкі, говорили за себе, що се добрий край. А коли довідав-емся, що декотрі господарі пришли сюди лиш перед пару літами з малими грішми, а навіть були і такі, що цента у них при души не було, еще довги мали, то не міг-ем перечудувати, як могли в короткім часі такій поступ зробити. Многі з них мают тепер більше як одну пару коній, часами навіт 4 і більше, від 10 — 20 штук худоби, потрібні рільничі знаряди, а декотри з них навіт розмаїті господарскі машини. За рогату худобу ту платят добре, за коні не так, а решта всьо інше можна ту добре продати.

Після много мнінія повіт сей е дуже добрий на господарство. Хто хотівби сюди перенестися, то може се зробити, не надумуючись дуже; може ту дістати дуже добру землю, по низкій ціні, близько міста.

Понеже находятся ту добрі пасовиска, то за стараненм п. Розенрола вибудували ту сего року фабрику масла, котра приносит великій хосен для господарів. Худоба ту дуже тучна. Вчера сусід мій забив корову, котра не була спеціяльно випасована, а дала 4 відра лою.

Що дотичит мого поводження, то не можу много о собі сказати, бо жию ту допервa оден рік. Можу лиш сказати: ніколи не жалував-ем, що сюди пріхав, і уже тепер ліпше мені поводится, як в старім краю. Если-би хто хотів довідатись дещо більше о тім краю, нехай пише на мою адресу, и сейчас дістане відповідь. — Юлько Пекруль» (подана адреса у Ветасківіні, стор. 27).

На самому кінці книжечки (стор. 30) подана ось така «Пересторога»:

«Канадійске правительство робит, що лиш може, аби приізджаючі були в дорозі безпечні. Однак не ручаєсь за тих, що ділають на власну руку. Если емігрант не буде слухати, що йому правительственний агент радит, і если з ним дещо злого станеся, тогди буде собі сам винен. А часами також трафится, що люде, котрі на око здаются бути цілком безінтересовними, відраджають емігрантів від Канади. Таких людей не треба слухати, бо то суть платні американскі агенти від розмаїтих організацій, котрі уводять не осторожних емігрантів».

Книжечка має кольорову мапу Канади.

NEVILLE WORLD TRAVEL SERVICE

АВТО,
а до того
3 ТИЖНІ ПОБУТУ
В ЕВРОПІ
(До Лондону й назад)
ЛИШ 385.00 ДОЛ.

Старайтеся відвідати цього року Англію та европейський континент. Знижені ціни за переізд групами та індивідуально. Відліти щотижня.

До Амстердаму 409.00 дол.

До Франкфурту або Копенгаген 427.00 дол.

Робіть замовлення вчасно.

Можна купити квиток теж на сплати. 10% належности платите при купні квитка, решту сплачуєте відтак догідними ратами.

НА ЗИМОВІ вакації втікайте з холоду до соняшних островів, при помочі чартерованих літаків до Нассау та островів Гренд Каймен. Кошти всього 549.00 дол. туди й назад. В цьому включені харчі, готель та переліт джетовими літаками.

ЯКЩО ДУМАЄТЕ ПРО ПОДОРОЖ, ДУМАЙТЕ БЮРО НЕВИЛЛ.

2 офіси в Едмонтоні:

PROFESSIONAL BLDG. (північна частина)

CAMPUS TOWER BLDG. (полуднева частина)

Kathy Sprague, Maurice Miles or Bob Neville

NEVILLE
World Travel Service Ltd.
Formerly Corona Air Canada Ticket Office
106 Street - Jasper Ave.
Phone 429-3374

З НОВИХ ВИДАНЬ

ЗАБОРОНЕНА ЛІТЕРА

Я. Рудницький. «Ґ» — проскрибована буква в СССР. Вінніпеґ, УВАН, 1970, стор. 128. Ціна: 2 дол.

В українській мові є фонема «ґ», тому і потрібна окрема літера «ґ». У підсовєтській Україні, щоб підігнати українське письмо до московського, літеру «ґ» скасовано. Наприкінці минулого року в оборону скасованої літери виступив Б. Антоненко-Давидович, але «офіційні» мовознавці сказали, що «ґ» — зайва буква.

Проф. Я. Рудницький опублікував окремо частину свого етимологічного словника, щоб показати, що літера «ґ» конче потрібна, що слів, що починаються з «ґ», в нашій мові багато, а не лише декілька. Звук «ґ» буває теж у середині багатьох слів. «Коли б включити сюди такі слова, ми мали б окремий словник», каже Я. Рудницький.

МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК

Українське лікарське товариство Північної Америки (УЛТПА) перевидало «Медичний латинсько - український словник» М. Галина. Словник подає 16,000 термінів. Ціна: 10 дол.

Група лікарів працює над новим словником української медичної термінології, повідомляє журнал «Лікарський вісник».

В. Липинський і політична думка

(закінчення з 2 стор.)

них систем Липинського, я хочу звернути увагу лише на одне. Вона не слабує на ті внутрішні суперечності, що їх знає клясифікація Моски і Парето. Бо, за Липинським, і в демократії влада не постає з низів, а джерелом її є сама панівна верства. Тому на адресу сучасних йому земляків-демократів він кидає такий докір: «Утопія української демократії збудована на двох фальшивих заложеннях-премісах, що порушуючі сили нації, в тому числі і „свідомість національна", йдуть знизу вверх (від народу до панів), а не зверху вниз (від панів до народу)».

Я зупинився в першу чергу на одному компоненті політичної теорії Липинського, саме на концепції панівної верстви, та намагався відшукати для цього паралелі у західній політичній думці. Таких паралель у його доктрині є більше. І тому політична теорія Липинського є рівночасно для українця широким вікном в універсальну політичну філософію, ділянку, що в нас майже без традиції.

Спираючися на зразки політичної думки і культури Заходу, Липинський протиставив панівній українській ідеології його часу свою, принципово іншу. Бо до його виступу панувала у нас в основі народницька ідеологія в різних варіянтах. Її здійснення, здавалося, було можливе при допомозі хитрого відчуття т. зв. історичного процесу, на возі тих анонімних сил, що цей процес пхають вперед, і тому трудним завданням творення власної сили і влади вона нехтувала. Маючи неґативне ставлення до влади, вона мусіла обрати ще неґативніше ставлення до держави. Потребу добре обдуманої організації вона заступала закликом до народних мас до спонтанного вибуху, яким для принади обіцяла поділ нагромаджених багатств.

Для Липинського така ідеологія здавалася квінтесенцією малоросіянства, і як противагу до неї він поставив свою, яка твердила, що без власної влади, базованої на матеріяльній силі, ніякий політичний плян не вдасться здійснити, що сила без організації не існує, а щоб мати що ділити, треба наперед продукувати, уміти ж це останнє — не проста штука.

Врешті, народ без власної держави ніколи не піднесеться понад рівень приспаної етнічної маси і не стане нацією, бо, за його власними словами, «нація, подібно як будинок, це твір людей, який природою весь час нищиться. Щоб її зберегти і розвивати, треба робити зусилля, треба боротися з природою».

Але, з другого боку, з перспективи західньої політичної думки можна краще зрозуміти й українську ідею Липинського. Так, на його думку, безформна етнічна маса може бути піднесена до рівня нації лише тоді, коли знайдеться якась панівна верства, що буде мати власний, теж сильно забарвлений економічно і матеріяльно, інтерес, щоб цю масу перетворити на свідому себе націю.

Він був того погляду, що той, хто живе на території даного народу, повинен пристати до нього, і тому закликав своїх польських панів піти за його особистим прикладом. Але за тим закликом було щось більше, ніж почуття морального обов'язку до землі і народу. За тим крився ще й плян придбати в приспішеному процесі українському народові провідну верству, що, на відміну від інтеліґенції, диспонувала б матеріяльною силою і політичною культурою.

Він сам пристав до українства ще в юнацтві перед зародженням у нього творчого потягу до політичної теорії. Перехід на українство приніс йому не лише розчарування, але й майже невимовну особисту муку. Він міг вернутися до польського світу, в якому ніколи не мусів починати з рядовика, і піти там високо.

Він, мабуть, здавав собі з цього справу, бо в нотатках для себе зазначив таке: «Нате, щоб мої „Листи" трафили до тих, хто їх може зрозуміти, треба було б їх писати по-російськи або по-польськи. Але тоді вони знов стали б невідомими нашій інтеліґенції. З трагедії нашої важко знайти вихід».

З'їзди в Денвері

У Денвері, Колорадо, наприкінці грудня відбулися річні з'їзди американських мово- й літературознавців, згуртованих в Асоціяції новітніх мов, Американському діялектологічному товаристві та інших об'єднаннях. На близько сім тисяч учасників було сім українців-членів згаданих груп: три зі ЗДА (В. Довгий, В. Жила, Б. Чопик) і чотири з Канади (М. Медвідський, Я. Розумний, Я. Рудницький, Я. Славутич).

У неприсутності д-ра Б. Білоша його доповідь про українські імена у Вінніпезі прочитав проф. Яр. Рудницький.

З нагоди з'їздів старанням денверської групи УВАН відбулися дві доповіді проф. Яр. Рудницького та авторський вечір проф. Яр. Славутича.

Найновіші капелюхи й обшиття до суконок

Edmonton
MILLINERY and DRESSMAKERS' Supply Ltd.
10135 Jasper Ave. — Edmonton — Ph.: 422-4988
Матеріяли · Пера · Фільцові капелюхи
Стяжки та вуальки · Квіти · Футряні обшиття

BAYDALA Drug Stores
- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions
"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

ВИНАЙМАЄМО НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ на родинні і громадські імпрези

Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.
Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.
М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

В ОБОРОНУ ПАМ'ЯТІ ЗАСЛУЖЕНОЇ ЛЮДИНИ

РОМАН КРЕМАР І ЙОГО ГАЗЕТА «НОВИНИ»

Дмитро ПРОКОП

Книжка Джеймса МекҐреґора «Вільні землі» написана талановито, зі щирою прихильністю до українських поселенців Алберти. На жаль, в історичній картині, що вийшла з-під пера МекҐреґора, є також значні недостачі, головно в насвітленні й оцінці подій. На деякі з них я вже вказав у статті «Критичні уваги до книжки МекҐреґора» («УВ», ч. 1, 1970).

Ця додаткова стаття присвячена пам'яті дуже заслуженого журналіста і громадського діяча Романа Кремара чи, кажучи точніш, обороні цієї визначної людини від несправедливої критики МекҐреґора. Наведу тільки одну цитату з МекҐреґора. На 229 сторінці він пише: «Газета „Новини", російська (Russian!) публікація в Едмонтоні, декілька місяців підігрівала аґітацію. Газета сильно виступала проти вживання англійської мови в публічних школах, проти кваліфікованих учителів, осуджуючи департамент освіти за те, що не встановив руських (Ruthenian) шкіл серед тих людей...»

Не буду ще раз вертатися до справи тієї «аґітації». Я вже про неї говорив. Роман Кремар і його газета мали велику ролю в тій еміґрації, і про це варто пригадати, щоб оборонити їх від критики МекҐреґора, на мою румку, несправедливої і навіть кривдної. МекҐреґорові інформації про «російську» газету неповні, а де в чому баламутні.

Зразу впадає в око, що Кремар і МекҐреґор не однаково підходять до «українського факту» в Канаді. Кремар хотів, щоб українські поселенці, ставши канадцями, себто канадськими громадянами, були таки українцями, зберігали свою мову, розвивали свою культурну спадщину. МекҐреґор, здається, має трохи інакше розуміння. Може, через це він не розуміє належно Р. Кремара.

Читач «Вільних земель», здається, матиме враження, нібито Кремар був обмеженою людиною, яка українським патріотизмом надолужувала своє незнання Канади та її справ, яка була майже «антиканадцем».

ХТО ВІН БУВ?

Таке враження аж ніяк не відповідає правді. Хто ж такий був Роман Кремар?

Він народився 1886 року в селі Вербиці, повіту Руська Рава, в Західній Україні. Мав велику здібність до науки. На 24 році життя закінчив університетські правничі студії і став адвокатом.

Приїхав Кремар до Канади 1910 року й поселився в Едмонтоні. Тут почав продаж «лотів» на велику скалю з кількома філіями в більших містах західної Канади та доробився немалого майна.

Спочатку Р. Кремар редагував газету «Нова громада», а потім, від 1912 року, «Новини». Це була дуже популярна газета. Хоч виходила недовго (1912-15 і 1917-18 рр.), зробила велику роботу. «Новини» зразу повели завзяту боротьбу за введення одногодинного навчання української мови в албертських публічних школах. Тодішнє міністерство освіти було під впливом москвофілів, які вмовили в міністра Бойла, що такої нації, як українська, нема на світі..

Роман КРЕМАР

1913 року за почином Кремара було поставлено п'ятьох українських кандидатів на послів у тих округах Алберти, де наші поселенці становили більшість. Хоч нікому з тих кандидатів не пощастило бути вибраними до провінційної леґіслятури, то Кремар, його газета «Новини» і всі п'ять кандидатів устигли поширити українську національну свідомість, що підкопало коріння москвофільської пропаґанди в Алберті.

Перед першою світовою війною едмонтонські «Новини» були єдиною українською газетою, з якою полемізували такі щоденники, як вінніпезька «Фрі Пресс» та едмонтонський «Булетін». Ці щоденники повторювали москвофільську пропаґанду, мовляв, люди, які звуть себе українцями, є сепаратистами і небезпечним елементом у Канаді. Такі напади москвофілів та англійської преси на українців Роман Кремар гостро відбивав у «Новинах», чим дуже підвищив національну свідомість серед наших поселенців.

Ця боротьба коштувала чимало праці і грошей. Видавання «Новин» довело Кремара 1915 р. до фінансової руїни, бо до газети він мусів раз-у-раз багато доплачувати.

Був покійний Р. Кремар талановитим журналістом, неабияким промовцем, борцем за введення української мови у школи. Своїм знанням та діяльністю він дав надхнення сотням молодих людей до праці на освітньо-культурнім полі в Алберті.

Д-р М. Марунчак в «Історії українців Канади» (стор. 268) дає таку оцінку Кремаровим „Новинам": «Його річники „Новин" — це безупинна боротьба за українські двомовні школи в Алберті, боротьба за основні принципи канадської демократії, що не знає дискримінації, боротьба за Канаду та громадян, рівних у праці, обов'язках та привілеях».

З однієї статті „Новин" М. Марунчак наводить таку характеристичну цитату: «Горожанами сего краю (Канади) є англічани, українці, французи, німці і т.д. Після ліберального принципу для всіх тих народностей повинні бути рівні права; специяльних привілеїв не повинна мати жадна національність. Рівне право для всіх значить — рівне право для бідних і богатих, рівне право для сильних і слабих, рівне право для всіх людей, що є горожанами сего краю».

Кремаровим «Новинам» великою мірою треба завдячувати, що москвофільський рух серед українських поселенців був розбитий раз і назавжди. Багато хто з читачів тієї газети став у Канаді свідомішим українцем, ніж приїхав сюди з рідного краю.

Крилатий висказ генерального губернатора Канади лорда Твідсмюра до українців: «Будете ліпшими канадцями, коли будете добрими українцями» був основним принципом кипучої діяльности Кремара, яка в МекҐреґора не знайшла зрозуміння. Саме таких добрих українців, що стали якнайкращими громадянами Канади, виховував Кремар.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕҐІОН

1917 року Кремар вступає до канадської армії. Як старшина (поручник), він виєднав у департаменті крайової оборони дозвіл рекрутувати Український леґіон. Але його противники — москвофіли не переставали робити на нього доноси, називаючи його австрійським аґентом(!), і добились того, що організований ним леґіон вислано за море, а Кремара звільнено з армії.

Одним з перших добровольців, що вступили до леґіону, був Никола Пилипів, син першого українського поселенця в Алберті Івана Пилипова. Никола (не роблю з нього Миколи, бо звали його Николою), вернувшися по війні до Канади, став щирим другом Кремара, опікувався ним аж до самої смерти, не шкодуючи грошей для підтримання його життя. Як багато цікавих подробиць міг би був МекҐреґор дізнатися від добродушного Николи Пилипова, який ще живе в Едмонтоні.

Після другої світової війни Р. Кремар написав великий твір англійською мовою. Твір має ніцшівський заголовок «Поза межами добра і зла». Починається з Албертського університету, далі автор веде читача до східної Канади, до Англії і Франції, на воєнний фронт і накінець до завойованої Німеччини. Рукопис твору, наскільки знаю, зберігається в п. Н. Пилипова. Автор умер, не встигши опублікувати свого твору, який свідчить, що Кремар був не обмеженим провінціялом, а справді визначною людиною.

Похороном Р. Кремара зайнялося військове командування в Едмонтоні. Після заупокійного богослуження в українській католицькій катедральній церкві св. Иосафата, тіло небіжчика поховано на вояцькому цвинтарі в Едмонтоні. Багато людей було на похороні. Віддати Р. Кремарові останню прислугу прийшли теж старші українські піонери, які в ньому бачили героя піонерської доби.

С. Людкевичеві – 90 років

У Львові вшановують видатного композитора Станислава Людкевича, якому 24 грудня сповнилося 90 років.

С. Людкевич народився в Ярославі. Написав багато творів для хорів та пісень, а також симфонічні твори: «Каменярі», «Кавказ».

На пошану ювілята у Львові організовано великий концерт і наукову конференцію.

Вісті з Едмонтону

Різдво в церкві св. Юрія

Як і минулими роками, сьогорічне свято Христового Різдва пройшло у црекві св. Юрія величаво. В гарно прибраній церкві врочисту архиєрейську св. Літургію служив едмонтонський Владика Преосвященний Ніл. З ним співслужив о. канцлер М. Сопуляк, дияконував парох о. В. Тарнавський, а о. д-р Є. Камінський виконував функції церемонієра.

Під час Служби Божої, яку опісля передавано через радіо, співав хор УНДому „Думка" під керуванням п. М. Іваника.

Церква була повна. Багато вірних приступили до св. Тайн.

Преосв. Владика у своєму слові склав різдвяні бажання парафіянам та гостям, що були на Службі Божій.

Доповідатиме про «Вільні землі»

(б. м.) У залі УНО 25 січня о 3-ій годині пополудні відбудеться доповідь відомого літературознавця Юрія Стефаника про нову книжку канадського письменника Дж. МекҐреґора «Вільні землі». У цій книжці автор широко розказав про господарську, культурну й політичну працю українських поселенців Алберти.

Едмонтонський літературно-мистецький клюб запрошує українців Едмонтону й околиці прибути на доповідь і цим вшанувати письменника, що присвятив українцям видатне місце в своїй творчості.

ЩО, ДЕ, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 10 січня:

о 6 год. веч. в залі Українського культурного центру ім. св. Василія, 10819 - 71 авеню: заходом Товариства для збереження української культурної спадщини в Едмонтоні відбудеться український свят-вечір, що його вшанують своєю участю обидва українські Владики з Едмонтону, прем'єр Алберти Г. Стром і голова Суспільно-кредитової ліґи В. Джонсон.

* * *

П'ятниця, 16 січня:

від 8 год. веч. новорічна забава СУМ в залі Норвуд Ліджен. Вечеря — год. 9.30.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ♦ Виходить щочетверга в Едмонтоні ♦ Видає Спілка «Українські вісті» ♦ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ♦ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ♦ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

ПІСЛЯ РОЗМОВИ З КАРД. ФЮРСТЕНБЕРГОМ
ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО НАШОЇ ЄДНОСТИ

Не сердьтеся на делеґатів УККА (Українського конґресового комітету Америки), що мали в Філядельфії розмову з керівником ватиканської конґреґації Східних Церков у справі створення української патріярхії. Принаймні не сердьтеся дуже і не кажіть, що тієї розмови так нам було треба, як діри в мості. Як є діра в мості, то не зробив її УККА.

Недавній синод єпископів Української Католицької Церкви ухвалив проєкт патріяршого устрою і подав Папі прохання створити патріярхію. Делеґати УККА безпотрібно понесли кардиналові Фюрстенберґові ще й свій меморіял з проханням подати його Папі. Однак їхня розмова з керівником Східної конґреґації свідчить про їхнє бажання посунути справу вперед. Кардинал спокійно й холодно говорив українським делеґатам про перешкоди, що заважають справі української патріярхії. Коли і ми почнемо приглядатися до тих перешкод спокійно й холодно, вони не будуть здаватися непереборними.

ЦЕРКОВНЕ ПРАВО. Кардинал Фюрстенберґ роз'яснив українським делеґатам у Філядельфії декрет II Ватиканського Собору «Про східні католицькі Церкви». В опублікованому комунікаті («УВісті», 2 січня) кажеться таке: «Саме тепер окрема комісія перевіряє цілу систему канонічного права Східних Церков. Ватиканський Собор вирішив, що патріярхи повинні мати юрисдикцію над вірними на території своєї патріярхії, а не над вірними поза тією територією. Проте мається на думці потребу якогось зв'язку позатериторіяльних вірних з патріярхією і цей зв'язок окреслено словом «аґґреґатус». Існує розбіжність думок щодо інтерпретації цього окреслення. Ще не вирішено, чи «аґґреґовані» єпископи мали б право участи в патріярших синодах та з правом якого, активного чи пасивного голосу. Кардинал де Фюрстенберґ сподівається, що комісія, яка перевіряє канонічне право Східних Церков, повинна уже вкоротці зробити відповідні рішення».

Кардинал Фюрстенберґ, припускаємо, висловлювався точно, але комунікат вийшов зовсім не точний. Чого потребує питання т.зв. аґреґованих єпископів: інтерпретації чи рішення? Без сумніву, рішення.

II Ватиканський Собор наказав повернути східним патріярхам і верховним архиєпископам їхні «права і привілеї». Давня влада патріярхів була обмежена до якоїсь території, але згодом суспільні зміни, передусім еміґраційний рух за океан, послабили цей принцип. На цю пору, наприклад, як константинопільський, так московський патріярх мають своїх єпископів в американських країнах. Питання організаційного зв'язку заокеанських країн зі східними помісними Церквами II Ватиканський Собор вирішив позитивно. Кожний єпископ східного обряду належить до ієрархії патріярхії чи верховного архиєпископства, але декрет Собору не визначив точно цього зв'язку, зумисне вживаючи невиразної назви «аґґреґатус». Отже, потрібне додаткове рішення, на яке єпископи східних обрядів можуть мати вплив, поки буде проголошений новий закон.

СХІДНІ ПАТРІЯРХИ. На запит одного з українських делеґатів, чи східні патріярхи не мають застережень проти створення української патріярхії, кардинал Фюрстенберґ відповів, що східні патріярхи, справді, не зрадіють створенням української патріярхії. Відповідь ця, очевидячки, правдива, але українцям нічого тут сумувати. Церковна історія не знає ні одного випадку, коли східні патріярхи раділи, що створено нову патріярхію. Без боротьби не обходилось ніколи.

Українці в своїй боротьбі можуть навіть посилатися на союзника в особі константинопільського патріярха Григорія, який 1924 року, даючи «томос» автокефальній православній Церкві Польщі, подав дуже цікаві мотиви. Автономія православної Церкви Польщі потрібна з уваги на політичні зміни, написав патріярх Григорій, який пригадав, що київську митрополію відлучено від константинопільської патріярхії і прилучено до московської патріярхії «не за канонічними приписами» та що не додержано автономних прав тієї митрополії. «Томос» патріярха Григорія, відомий нашим історикам, заслуговує на більшу увагу, зокрема тепер.

ШИРШИЙ ПОГЛЯД. Справа української патріярхії, на думку кардинала Фюрстенберґа, «дуже складна». Ось чому: «В Україні, цебто на території такої патріярхії, формально не існує Католицька Церква, і створення патріярхії в такій ситуації могло б означати додаткові труднощі для людей. Всі спостерігаємо деяке відпруження і злагіднення відносин. Владику Величківського засуджено тепер на три роки. Десять років тому цей вирок, напевне, був би багато гостріший. Отже, важко передбачити і ніхто не знає, яка була б реакція з екуменічного погляду. Все це треба мати на увазі, як і треба мати на увазі цілість Вселенської Церкви, а не тільки її однієї частини».

На похвалу делеґатам УККА треба сказати, що й вони не забули про «ширший погляд» на справу. Йосип Лисогір заявив кардиналові Фюрстенберґові: «Ми цілком і беззастережно підтримуємо недавні постанови синоду українських католицьких єпископів, який звернувся до Святішого Отця з проханням створити українську католицьку патріярхію для добра як Української Католицької Церкви, так і Вселенської Католицької Церкви».

Кардинал Фюрстенберґ слушно завважив, що єпископа Величківського недавно засудили «тільки» на три роки. Невже ж це свідчить про «прихильніше» ставлення до Церкви, яку знищено? В. Чорноволові теж дали «тільки» три роки. Раніш дістав би був кулю. Властиве питання не в тому, що єпископ Величківський засуджений тільки на три роки, а тільки в цьому: чи засуджений єпископ поділяє «ширший погляд» кардинала Фюрстенберґа, чи «ширший погляд» синоду українських владик, між ними двох колишніх совєтських в'язнів, які вважають створення патріярхії дуже потрібним?

Створення української патріярхії не принесе ніякого ускладнення в Україні, бо там церковна руїна. Зате об'єднання розкинутих по всьому світу епархій дасть

(закінчення в 3-тій колонці)

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ

(закінчення ред. статті)

нову силу тут і нову надію там. «Справа патріярхії викликає серед українців-католиків найбільший ентузіязм, вона під цю пору є їх найбільшим і єдинодушним прагненням», сказав Й. Лисогір ватиканському гостеві, який, можливо, раніш міг мати деякі сумніви також щодо українців. Філядельфійська зустріч, мабуть, трохи ясности таки принесла.

КОЛИ ГАЛИЦЬКИЙ ЛЕВ ГНІВНО ПОТРЯСАВ ГРИВОЮ

інж. Микола ФЛЯК

Із серії нарисів «Самбірщина за австрійської влади»

Спроби дійти хоч якогось порозуміння з поляками кінчалися завжди невдачею. Дивлячись на безнастанні кривди, «руський лев», за висловом одного з тогочасних наших промовців, з обурення потряс головою.

Трудно було не обурюватися. Крім спроб і розмов у справі «порозуміння» і якоїсь «спілки», про які я вже згадував, варто додати, що навіть молоді польські «демократи», «поступовці» чи навіть «революціонери» не відрізнялися від старших поляків у відношенні до українців. Була, наприклад, спроба нашої т. зв. демократичної молоді порозумітися з польською демократично-революційною молоддю, що, приготовляючи польське повстання, говорила «за нашу і вашу волю». Але коли українці домагалися, щоб у петиції до Відня була згадка про «русинів» Галичини, польська сторона визнала це зухвальством! «Де та руська нація, яка підносить претенсії на союз з Польщею? Чи ж руська мова не є тільки хлопським діялектом польської мови?» говорили польські поступовці-демократи.

Так згасла остання шанса порозуміння.

РУСЬКА РАДА

Головна Руська Рада починає широко закроєну діяльність. У містах Східної Галичини організуються Народні ґвардії. На Підкарпатті проти угорських повстанців, яких підтримувала польська молодь, творять т. зв. Народну самооборону і навіть «Батальйон руських гірських стрільців». Східна Галичина вибирає до Відня 38 послів українців, з котрих тільки 10 мали вищу освіту. Починається боротьба за поділ Галичини на українську і польську. Самбірська волость бере жваву участь як в організуванні Народної ґвардії, так і в збиранні підписів за поділ Галичини.

«Чиї Карпати, чий Сян, Буг, Дніпро і Дністер та ввесь простір плодючої землі між тими ріками?» пише старенький о. С. Петрушевич у своїй праці «Слово на оборону руської національности» і закінчує закликом до тодішньої нашої молоді «Молоде ти є тіло від тіла нашої отчизни, а дух твій — дух її історії». Інший священик, о. Григорій Шашкевич (пізніше міністеріяльний радник у Відні), промовляючи в Станиславові, сказав: «Руський лев (герб галицької землі) потряс своєю гривою з обурення за ті кривди, які зазнає нарід від поляків». Промовець закликав організувати й об'єднувати всі сили українців.

Відносини щораз більше загострюються. Польська аристократія, що мала доступ до цісарського двора, добилась, що Відень відкликав свого губернатора Галичини і на його місце призначає губернатором поляка графа Вацлава Залєського. Першим його ділом було впровадження польської мови в середніх школах Галичини та переміна львівського університету на польський (29 вересня 1848 р.). Проти такого розпорядження австрійського міністра освіти відбулися в цілій Галичині масові демонстрації.

Зростає боротьба за поділ Галичини. Головна Руська Рада збирає підписи населення. У противагу до 550 підписів «поляків руського роду» зібрано 15,000 підписів. Коли ж польська адміністративна влада почала перешкоджати збирати підписи, то Рада провела плебісцит за поділ Галичини і в короткому часі зібрала понад 200 тисяч усних заяв, зроблених під присягою.

Згадую про збирання підписів і плебісцит передусім тому, що ці акції розбудили до національної діяльности самбірську волость, котра, хоч мала Лаврів як культурний і освітній центр усієї Бойківщини, до того часу не виявляла діяльности.

До світлих діл Головної Руської Ради належить скликання «Собору руських учених» та організація Літературно-наукового товариства «Галицько-руська матиця».

Весна народів тривала в Австрії не довго. 31 грудня 1851 уряд касує конституцію, і в країну вертається нова доба абсолютизму.

На політичну арену Галичини, поряд з вищезгаданим Залєським, виступають ще граф Аґенор Голуховський, заступник губернатора, а потім губернатор Галичини, а також Ф. Смолька, що став заступником голови австрійського парляменту. Галицький лев потрясав гривою, але це його долі не міняло.

Частина української інтелігенції і духовенства втрачає віру у власні сили, навіть надію на майбутню силу і починає зиркати в бік російського царя. Москвофільську орієнтацію породжує безнадійність. Тільки цар має силу визволити нас з польського ярма і шляхетського безправства, кажуть слабші духом українські інтеліґенти. «Коли вже маємо гинути, як народ, то воліємо втопитися у російськім морі, ніж задушитися в польській калабані».

Переконання, що з поляками не договоримося ніколи ні до чого, поділило наш народ в Галичині на два табори «проросійський» і «народовецький».

«Народовці» теж дивляться на схід, але не в бік царя. І з-над Дніпра приходить порятунок. Це — слово Шевченка. Його вогненні слова і засуд всякого ренеґатства додає сили енергійним одиницям нашої інтелігенції в Галичині, котра від часів гетьмана Дорошенка тільки випадково мала зв'язки з центральною Україною. Шевченків „Кобзар" дістається до Галичини і стає чинником єдности народу, поділеного державними кордонами.

НАПРУЖЕННЯ БІЛЬШАЄ

Відносини в Галичині загострюються щораз більше. Кульмінаційною точкою стає австрійсько-польська угода з 1859 і головно з 1867 р. Австрійський міністер Бейст віддає українців цілковито під владу поляків. У своєму цинізмі, як д-р М. Стахів у праці «Західня Україна та політика Польщі, Росії і Заходу» пише про того міністра, він посунувся так далеко, що склав полякам заяву: «Рішення питання, чи і в якій мірі мають русини в Галичині існувати, залишається галицькому соймові».

Обидва партнери угоди з 1867 р. мали намір, як каже цитований автор, «леґально» знищити українців. «Нема Русі. Єст тілько Польска і Москва» кричав у соймі посол Лєшек Борковський, в імені польської соймової більшости. І на тереві Галичини починають зударюватися два імперіялізми: польський і російський. Російський вплив іде від Поґодіна. М. Поґодін, російський історик, офіційного царського напрямку, був автором цілого ряду фальшивих і вигаданих історичних теорій, нібито, творцями київської імперії і культури були росіяни, а українські козаки були окремим плем'ям і т.п. На організації русофільського руху поплили через чеські банки царські рублі; через це багато ідейних і невинних наших людей у початках першої світової війни платило в Талергофі здоров'ям і життям.

У безвихідній ситуації, по німецько-польській угоді з 1867 р., все ж знайшлись одиниці, що вірили в силу свого народу. Вони кинулись до праці над освітою свого народу. Рік по угоді, вже в 1868 р., засновано товариство «Просвіта». Її філії й читальні були майже у всіх містечках і селах Галичини. Суперником «Просвіти» було москвофільське товариство ім. Качковського та його читальні. В краю почали діяти також політичні українські організації та економічно-кооперативні.

1869 року українці ще раз простягають руку до згоди з поляками. Це була акція Юліяна Лаврівського в галицькому соймі. Порозуміння мало прийти коштом українського зречення від поділу Галичини. З угоди нічого не вийшло, бо поляки низько цінили політичну силу і організаційну українців. При нагоді тільки додам, що Лаврівський був засновником товариства «Руська бесіда» та народовецької газети «Основа». Один з його синів мешкав у Самборі до першої світової війни.

Вершком польсько-шляхетського безправ'я і захланности була ухвала про відшкодування шляхті за скасування панщини. Бл. 3,200 панів-землевласників одержало 225 мільйонів золотих ринських (450 міл. австрійських корон) відшкодування з державних грошей податковців, головно селян.

Ще більш нечуваним фактом в історії Европи було дане шляхті відшкодування за т. зв. право «пропінації», яке ухвалив шляхті галицький сойм, де шляхта мала більшість. Знов 66 мільйонів австрійських ринських витиснули з селян-податківців.

Що ж це було право пропінації? За польської держави шляхта накинула селам примус купувати горілку тільки в шинку свого пана. Більше, в декотрих селах кожний підданий мусів протягом року купити певну кількість горілки. Пан мав свою „гуральню" і свої „вишинки". Так було до 1875 р. Того року шляхта продає „пропінацію" краєві, але в дійсності нічо не міняється. Шляхта далі продукує горілку. Міняється тільки шильд.

Не буду розказувати про не надто моральне поступування в справі т. зв. сервітутів.

ГУРТОК «ДРАГОМАНІВКА» В САМБОРІ
Стоять зліва направо: Петрик, Шеремета, Сілецький, Кушнір, Качмарик, Лозинський (похилений), Ґуран; сидять: Монастирський (молодший), Городинський, Фляк, Лісікевич. Світлина з 1919 року.

Оце були причини зросту москвофільства. А польська шляхта навіть підтримувала цей рух, щоб перед Віднем показувати на українців як на небезпечний елемент, який тяжить до Росії і якому не можна довіряти. Дальшу підтримку давав царський уряд не так на те, щоб ширити диверсію в Австрії, як на те, щоб поборювати рух українського відродження. По розгромі Кирило-Методіївського Братства, прийшли укази Валуєва «не було, нема і бути не може», репресії і врешті ємський указ царя Олександра II, арешти та заслання українських діячів. Українське відродження лякає царський режим і той своїми «пособіями» перетворює ідейний у початках москофільський рух у звичайну аґентуру.

Доказом, що рух цей був духовою дитиною польської шляхти, є навіть факт, що по окупації Галичини 1919 року поляки „воскресили" той рух і віддали москвофілам в адміністрацію багату фундацію Народного Дому у Львові.

Рух той приніс багато шкоди національному розвиткові галицьких українців, але хоч і поляки, і російський царський уряд підтримували його, він не мав сили загальмувати українського національного розвитку.

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ РУХ

У Самбірщині відбувалися ті самі процеси, що в усій Галичині. Творцями москвофільського руху були згадуваний уже Михайло Качковський, у 1833-1847 роки авскультант у самбірськім карнім суді, а потім від 1855 до 1872 року радник самбірського крайового суду, та о. Данило Танячкевич. Це були організатори москвофільства

(закінчення на 5 стор.)

Нові книжки для дітей

Хочете купити гарну й добру книжечку для дітей? Цього року Об'єднання працівників дитячої літератури (ОПДЛ) видало аж десять книжок!

Ось ще пахнуть друкарською фарбою дві великі розкішно кольорами ілюстровані книжки для малят. Перша з них це Галини Чорнобицької, відомої поетеси (живе в Австралії), збірка віршів для дошкільнят п.з. «Забавки».

Це справжній світ дитини з її забавками-іграми, з дитячими радощами і «клопотами». На 32 сторінках альбомного формату — скільки там різнородних і цікавих, близьких дітям тем, а при тому, тут і там, дискретно і вміло згадка-слово про Україну.

Цілосторінкові, надзвичайно дбайливі, витончені малюнки Ніни Мудрик-Мриц — це справжній альбом картин, що їх і дитина і мати-батько оглядатимуть з захопленням не раз і не двічі.

Ця книжка коштує тільки: 2.50 дол.

Друга найновіша книжка — **«Пригоди Горішка»** — поема-казочка для малят Ніни Мудрик-Мриц з її власними повнокольоровими цілосторінковими малюнками.

Такий же великий альбомний формат, ілюстраційний папір, дбайливий друк, як і першої книжки. Розкішне видання для малят так і приманює зразу око багатством кольорів у картинах. Ціна книжечки: тільки 2.00 дол.

Раніш для малят появилося дуже гарне видання «Про двох цапків і дві кізочки» Р. Завадовича з кольоровими малюнками О. Судомори.

Трохи старші діти дістали недавно теж розкішні дарунки. Це «Напровесні» Олени Цегельської — збірка казок і оповідань з малюнками Ю. Козака, М. Михалевича і П. Холодного. Книжка особливо підхожа на Різдво і Новий рік (ціна — 2.00 дол.). А ще старші діти шкільного віку дістали дві книжки: «Марушка-Чепурушка і Лесь Побігдесь» Р. Завадовича з малюнками Е. і Ю. Козаків і Л. Гуцалюка і «Маленький дзвонар з Конотопу» Л. Полтави з малюнками М. Михалевича і М. Дмитренка.

Книжка Л. Полтави слушно стала вже в багатьох рідних школах обов'язковою лектурою. Ціна книжки Р. Завадовича — 2.25 дол., Полтави — 1.75 дол.

Ще старшим дітям юнацького віку призначений «Михайлик» Марії Дмитренко з малюнками М. Левицького. Ціна — 1.50 дол.

Розвагово-навчальна Д. Солов'я «Цікава граматика» з мовними іграми-розвагами, загадками, скоромовками — це добра лектура не тільки для дітей юнацького віку, а й для вчителів і батьків-матерів. Прекрасний і корисний дарунок старшим дітям при всякій нагоді. Ціна — 2.00 дол.

Хочете фантастики? Тут є для дітей кожного віку фантастична повість Лесі Храпливої «Чародійне авто» і подорож цим автом юнаків — у давнину України. Книжка, яку діти читають одним віддихом, а картини в кольорах мистця П. Андрусева не можуть не захоплювати. Ціна книжки — 3.85 дол.

Коли ж ми при давнині України, то цій темі присвячене велике оповідання Ірини Винницької «Кам'яна сокира» з ілюстраціями П. Андрусева. Книжка стала лектурою передусім на курсах українознавства, і це хіба найкраща рекомендація твору. Ціна книжки — 1.40 дол.

Ото ж є книжки для малят, для школярів, для юнацтва. Цих книжок в нас таки багато.

Каталог одержите даром. Замовлення на книжки шліть на адресу: Nashym Ditiam — OPDL, c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst St., Toronto 133, Ont.

Знайте свої права

THE CANADA FAIR EMPLOYMENT PRACTICES ACT (1953) забороняє дискримінацію в зайнятті та юнійнім членстві з причини раси, кольору шкіри, релігії або національного походження, як теж в індустрії під федеральною юрисдикцією.

Подібні закони та постанови, що відносяться майже до всіх родів зайняття, є в силі в усіх провінціях на Північно-західних територіях та в Юконі. (В Нюфавндленді закон уже ухвалено, але ще не проголошено.)

Щоб одержати книжечку, яка описує цю ділянку законодавства, пояснює, як подавати скарги, і має адреси різних бюр (офісів), куди можна подавати скарги, виповніть понижчий купон та вишліть на подану адресу.

Canada Department of Labour,
Hon. Bryce Mackasey, Minister.
J. D. Love, Deputy Minister

(КУПОН)

Вишліть до: **Fair Employment Practices Branch,**
Canada Department of Labour,
OTTAWA, Ontario.

I'd like to know my rights. Please send me complete details in ( ) English ( ) French.

NAME ....

ADDRESS ....

CITY/TOWN .... PROVINCE ....

КОЛИ ГАЛИЦЬКИЙ ЛЕВ ГНІВНО ПОТРЯСАВ ГРИВОЮ

(закінчення з 4 стор.)

в самбірській волості і майже в цілій Бойківщині. Рухом у цілій Галичині керував о. Якуб Головацький.

Вже 1854 року учитель самбірської гімназії Царевич з доручення Головацького поширює серед молоді і вчительства москвофільські видання. Царевич виїхав потім до Росії і був у Петрограді вчителем географії.

Товариство («общество») ім. Михайла Качковського заснував о. І. Наумович 1873 року, і того ж року воно починає діяльність також у Самборі, відкриваючи опісля читальні в селах. З часом організує бурсу для гімназійної молоді та поширює видавану москвофілами газету «Слово» і «Прикарпатську Русь». Як перше число „Прикарпатської Руси" 1885 року виходить поважна історична розвідка В. М. Площанського «Самборъ въ Галиціи».

Гурток москвофілів говорив дивовижним жарґоном, складеним з церковнослов'янських, українських та російських слів. У своїх виданнях мав «мовну» сторінку, де давалися поради. Наприклад, таке: «Просила Ганусенька свого татуненька: татунечку мій любий, запирай воротенька, не пусти Івасенька». Так недобре. «Правильно« буде, замість татуненька — отца, замість любий — любезний, замість запирай — закрой!

Таке калічення мови викликає обурення тодішніх патріотів. Засновується товариство «Громада» у Львові. У Самборі засновує її Володимир Стебельський, винятково здібна молода людина, що стрічався часто з Качковським і діставав від нього нагороди за літературні твори та наукові розвідки. Він опісля, 1866 року під впливом москвофільського діяча Таначкевича, виїхавши до Львова, перейшов до їх табору.

Народовецький табір під впливом Шевченка, «Просвіти», Товариства ім. Шевченка (засноване 1873 р.), а передовсім завдяки молодим ідейним діячам того часу, як письменник А. Чайковський, редактор «Зорі» Платон Костецький, Василь Яворський-Косач, д-р Ів. Макух, кріпшає і має цілковитий вплив на гімназійну молодь того часу.

«ДРАГОМАНІВКА»

Студентська, як говорилось, тоді організація «Громада» переходить далі в таємну студентську організацію, званою «Драгоманівкою». Велика бібліотека тієї організації ще в 1919 р. знаходилася в домі Коберських при Замiській вулиці. Великим прихильником тої таємної організації молоді був колись її голова і довголітній провідник Андрій Чайковський.

Ще в час першої світової війни, в 1917 і 1918 роки, коли ми в неділю вліті сходились на новому цвинтарі, щоб послухати доповіді одного з наших членів, то, бувало, А. Чайковський, тоді вже старша людина, стояв на залізничім шляху і, здавалось нам, слухав здалека слів, які доносив вітер. Ми не мали відваги просити його до нашого гурту, а він шанував, мабуть, нашу «конспірацію».

Для історичної правди додам, що «Драгоманівку» розв'язала щойно українська влада ЗУНРеспубліки, побоюючись, що це крайньо ліва організація! Зовсім фальшиве було це переконання. Але арештовано провід у Дрогобичі, звідки прийшла вістка до мене. Самбірський гурток припинив діяльність. Збереглася в мене давня світлина. Друзям юних днів на спогад уміщую її.

Вплив М. Драгоманова в Галичині був великий. Свідчить про це навіть наша «Драгоманівка». Драгоманів, професор Київського університету, був позбавлений катедри царським урядом за проукраїнську діяльність у київській громаді. Під його впливом гурт студентської молоді, що єднався при москвофільськім журналі „Друг" у Львові, перейшов до українського народовецького табору. Драгоманів мав великий вплив на І. Франка, М. Павлика та О. Терлецького, тодішніх провідників молоді у Львові, а тим самим вплив на галицьке організоване життя. Головним його гаслом був принцип: «Кожна нація сама має бути господарем у себе дома».

За українську гімназію в Югославії

«Руске слово», що виходить у Новому Саду, повідомляє про створення комісії для заснування української («русинської») гімназії, себто середньої школи в Руськім Керестурі або в Новому Саду.

Наприкінці жовтня 1969 р. в Сремських Карловцях відбувся семінар для викладачів мови української та «русинської» (українського діялекту в Югославії).

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ВИЯСНЕННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА ВО УНРАДИ

У часописі „Новий шлях", ч. 49 за 6 грудня ц.р., поміщена стаття п. Ярослава Гайваса п.н. „Пора закінчити кризу", у якій написано одне твердження, що стосується представництва ВО УНРади в Канаді: «...запропоновано представництву ВО в Торонті, де має місце особливо гостра критика теперішніх органів УНР, запросити президента туди, щоб почути його думки, звірити їх з своїми, передискутувати, дійти до якихось узгіднень. Чи може бути що очевиднішого, як така пропозиція? А відповідь: просимо не приїздити! Чи може бути гірше?»

У зв'язку з таким твердженням я почуваюся до обов'язку подати таке вияснення: 28 жовтня ц.р. представник УСП в Торонті повідомив мене, що він одержав листа від голови ВО, в якому написано, що президент М. Лівицький виїхав до США і, якщо буде потреба, щоб йому допомогти прибути в Канаду в справах УНРади. Вслід за тією розмовою представник УНДС-у, також телефонічно, повідомив мене, що він мав телефонічну розмову з п. президентом, котрий бажає, ще перед 15-им листопадом, прибути до Торонта. На моє запитання про плян його перебування в Торонті представник УНДС-у висловив бажання, щоб зорганізувати великий бенкет, а після того відбути нараду президента з представниками організацій.

Негайно я повідомив усіх членів представництва і просив їхніх відповідів до тієї справи. Члени представництва заявили, що коли п. президент прибуде в Торонто, вони прибудуть на прийняття й охоче візьмуть участь у нарадах з президентом. А щодо організування тих імпрез, члени представництва сказали, що з огляду на короткий час і з огляду на те, що ні Виконавчий Орган, ні п. президент до представництва не зверталися, тому тими справами повинні негайно зайнятися ті особи, до котрих безпосередньо дотичні звернення були спрямовані.

Ті відповіді я скоро і докладно переповів представникові УНДС-у, котрий провадив розмови з п. президентом. Після того ні я і ніхто з членів представництва — нікому, ніяких відповідів не давали.

Іван Дубилко
голова представництва ВО УНРади на Канаду
Торонто

КОНЧЕ ТРЕБА ЗБІЛЬШИТИ КІЛЬКІСТЬ ЧЛЕНІВ БУК

Єпархіяльна управа БУК починає працю

Новообрана управа БУК Едмонтонської єпархії відбула перші сходини. Були присутні всі члени управи. Ухвалено ряд рішень, і від їхнього здійснення буде залежати розвиток нашої організації.

Сходини єпархіяльної управи БУК були 17 грудня в залі парафії Пресв. Євхаристії.

До єпархіяльної управи належать теж пп. Ярослав Прийма (пресовий референт) і Гр. Порохівник — член управи. Імена інших членів дуже були подані в «УВістях».

Члени єпархіяльної управи виявили ентузіязм до праці. Є всі дані для того, щоб організація зростала; тільки треба зрозуміння та зацікавлення всього українського католицького загалу організацією БУК. Навіть найліпша управа, з найкращими замірами, не зможе нічого зробити без співпраці всіх членів та без підтримки суспільства.

Справа БУК — це справа кожного українця-католика, який думає про майбутнє нашої Церкви й української спільноти в Канаді. Кожний свідомий українець-католик повинен сам належати до нашої організації БУК та ще інших до неї приєднати.

Наша єпархія охоплює дві великі провінції: Алберту й Британську Колюмбію. Маємо в них великі організовані парафії, які хваляться великою роботою; на жаль, при них є тільки або дуже малі, або взагалі ніякі відділи БУК, що існують лише на папері. Щоб не бути голословним, подаю список відділів БУК, що заплатили членські вкески за 1968 рік: Едмонтон — св. Иосафата — 66 членів, св. Юрія — 33 члени, Пресв. Євхаристії — 24 члени, Покрова — 21 член, Веґревіл — 27 членів, Новий Київ — 8 членів. Отже, разом на всю єпархію було 179 платних членів. Читач з цього зіставлення може легко зробити свої власні завваження, скільки більше членів ми можемо мати й повинні мати та котрі наші парафії, зокрема їх мужчини, не беруть участи в організованому житті.

Ще поганіше виглядає справа членства БУК в році 1969: св. Иосафата, Едмонтон — 66 членів; Покрова, Едмонтон — 20 членів; Пресв. Євхаристії, Едмонтон — 14 членів; разом — 100 членів. Всякі коментарі тут хіба зайві.

Два тижні тому ми вислали обіжник до всіх ще існуючих відділів БУК та просили їх якнайскорше подати список своїх членів та розчислитися із своїми залеглостями супроти управи. Ще раз пригадуємо й просимо відповісти на наш обіжник. Ми також вислали письмо до всіх Всеч. і Преп. оо. парохів та просили їх вибрати одного мужа довір'я, який з нами зв'язався б та обговорив всю справу відділу БУК у даній парафії чи місійній станиці. Добре організований, діяльний відділ БУК дуже багато може допомогти Всч. оо. парохам у розбудові даної парафії чи душпастирської станиці. Одначе досі ми ще не маємо ні одної відповіді на наші листи. Хочемо вірити, що вже в найкоротшому часі одержимо бажані відповіді і повідомимо про це в «УВістях». Ширший загал української спільноти повинен бути поінформований про співпрацю відділів з єпархіяльною управою.

При цій нагоді єпархіяльна управа пригадує своїм відділам відзначити національне свято 22 січня (свято державности й соборности), кожний відділ у міру своєї спроможності, читати й передплачувати «УВісті», а також записувати своїх дітей у державних школах на навчання української мови. При кінці місяця березня учні у школах вибирають собі плян навчання на черговий рік. Батькам конче треба подбати, щоб якнайбільше дітей подали українську мову. Про цю дуже важливу справу єпархіяльна управа видасть окреме звернення до членів БУК.

Для налаштування фінансів управа БУК плянує відбути базар. Про це незабаром комітет базару дасть повідомлення.

д-р М. Снігурович,
голова єпархіяльної управи БУК

«СВЯТА СОФІЯ»

Документальний фільм

У Ню Йорку та інших містах почали висвітлювати документальний фільм Ярослава Кулинича «Свята Софія».

Кольоровий фільм показує посвячення собору, проголошення синоду, концерт. Пояснення дають диктори за текстом Леоніда Полтави.

УМЕР П. ВОЛИНЯК

Редактор журналу «Нові дні» Петро Волиняк (Чечет) умер нагло в Торонті 29 грудня на 63 році життя.

КИТАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ У РИМІ

Китайський кардинал Павло Ю Пін плянує збудувати в Римі інститут для китайських студентів. Будову фінансують приватні жертводавці.

Кардинал П. Ю Пін, кол. нанкінський архиєпископ, живе в Тайпеї на острові Тайвань. Він є президентом тамошнього університету.

СТИПЕНДІЯ В АНКАСТЕРІ

Сьогорічну стипендію ім. Олени Кисілевської за найвищу оцінку з української мови (50 дол.) одержала Ганя Луник з Гемілтону, учениця Академії сестер служебниць в Анкастері, Онт.

Фундатором стипендії є д-р В. Ю. Кисілевський.

НЕДІЛЯ ПЕРЕД БОГОЯВЛЕННЯМ

18 січня

ЛИСТ ДО ЄФЕСЯН: зач. 224

Брати, кожному з нас дано стільки, скільки Христос бажав дати, тому й сказано: «Він піднявся високо, набрав бранців і роздав дари людям». Що ж значить, що Він високо піднявся, як не те, що вперед був зійшов до найнижчих частин землі? Той, що був зійшов, той самий і піднявся вище небес, щоб усіх наповнити ласкою.

І Він одних учинив апостолами, других — пророками, третіх — проповідниками Євангелія, а інших — пастирями й учителями. Вони мають керувати життям вірних, дбати про їхні потреби і будувати Христове тіло, поки ми всі не досягнемо одности і пізнання Божого Сина.

Отак досягнемо повного зросту згідно з повнотою Христа.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 4

У той час, як Ісус почув, що Івана Христителя ув'язнено, то відійшов до Галилеї. Покинувши Назарет, пішов і оселився в Капернаумі, який лежить над морем в околиці Завулону і Нефталиму.

Отак сповнилося провіщення пророка Ісаї, який сказав: «Околиця Завулонська і Нефталимська, яка простягається над морем Йорданом, Галилея, частинно заселена поганами, і їхній нарід, що проживав у пітьмі, побачили велике світло, бо Світло засяло над тими, що пробували в країні смертоносної темряви».

Відтоді Ісус почав проповідати і говорити: «Покайтеся, бо наблизилося небесне царство».

РОСІЙСЬКІ ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКВИ В ЗДА

Московська патріярхія хоче об'єднати всіх

Московська патріярхія хоче домогтися «визнання» від російських православних церков у ЗДА; за це вона їх об'єднає і дасть автономію чи навіть автокефалію.

Найбільше вірних (між ними багато українців) має «Руська православна грекокатолицька Церква». Ця Церква має 350 церков і понад 500,000 вірних. До американської екзархії московської патріярхії належать 67 церков і понад 150,000. Третя російська Церква, т.зв. Зарубіжна російська православна Церква має 102 церкви і 85,000 вірних.

Переговори в справі створення однієї Російської Православної Церкви Америки почав 1963 року митрополит Нікодим, представник московської патріярхії. Він пропонував усім визнати московську патріярхію, об'єднатися в одну Церкву, якій московська патріярхія дасть повну самоуправу.

Російська православна греко-католицька Церква в основному приймає цей плян, але т.зв. Зарубіжна Церква, принаймні покищо, ставиться до цього неприхильно. Московська патріярхія в очах ієрархів Зарубіжної Церкви є безвідповідальним знаряддям безбожницького режиму.

Московський журнал «Наука і релігія» (ч. 11, 1969 р.) вмістив гостру статтю проти «розкольників» (!), які поширюють «антисовєтські наклепи», «нібито в нашій країні нема свободи совісти».

Московське патріярхія та її ієрархи завжди запевняють, що в СССР — повна свобода совісти.

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company

10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на ґроби з мармуру, ґраніту й брондзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 33% опусту від нормальної ціни. "Вінок даром"

Богослуження: січень

Гр.	Юл.	Дні	Юліянський календар	Григоріянський календар
11	29	Н	**По Різдві.** Діт. уб. В.	**Н.Р. Обр. Г. Вас. Вел.**
12	30	П	Анисії мч.	Сильвестра папи
13	31	В	Меланії преп.	Малахії прор.
14	1	С	**Н.Р., Обр. Г. Вас. Вел.**	**По Просв. 32 по С.** † **Теод.**
15	2	Ч	Сильвестра папи	Татіяни мч.
16	3	П	Малахії прор.	Ермила і Стратоніка мч.
17	4	С	Собор 70 Апостолів	Отців у Синаї і Р. убитих

АЛБЕРТА

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
11. — Норт Стар 10.30
14. — Ґей Скул 10.30
19. — Норт Стар 10.30
25. — Ройкрафт 10.30
30. — Гай Прері 10

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
11. — Параскевії 10.30 рано
14. Новий рік — Радвей (заля) 10.30 рано
18. — Восетна (свячення води) 10.30
19. Богоявлення — Смокі Лейк (свячення води) 10.30
25. — Смокі Лейк 10.30

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
11. — Боннивил год. 10 р.
14. — Ґлендон год. 10 рано
18. — Ст. Павль год. 10 р. — Йордан — пополудні благословлення домів
19. — Ґлендон — Йордан — год. 10 попол. благословення домів
25. — Боннивил год. 10 р. благословення домів

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
11. — Дрейтон Велі год. 10
14. — Едсон год. 10
18. — Карвел год. 9.30 Сл. Божа і водосвяття
19. — Черґіл год. 9.30 Всенічне, Сл. Божа і водосвяття
25. — Менлі год. 10

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
11. — Ст. Майкел
14. Новий рік — Восток св. Михаїла
18. Нед і Навеч. Богоявл. — Лемонт год. 10 Сл. Божа і водосвяття. Водосвяття год. 2.30 попол. — Восток св. Михаїла
19. Богоявлення — Делф год. 9 Всен.; 10 Сл. Божа і водосвяття
25. — Лемонт

о. Ол. Захаріясевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
11. — Голден год. 8.30; Коперник год. 10.30 рано
18. — Голден год. 8.30; Голден-фарми год. 10.30
19. — Голден-фарми, Йорд. водосвяття
25. — Голден год. 10.30 рано

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
11. — Атабаска 9 рано; Фрейвс 1 попол. (водосвяття)
14. Обрізання ГНІХ — Креґенд 10.30 (водосвяття)
18. Нав. Богоявл. — Річмонд Парк 10.30; Атабаска 4 попол. (водосвяття)
19. Богоявлення — Бойл 10 рано; Проспериті 1 попол. (водосвяття)
25. — Атабаска 10.30

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
11. — Файделиті 10.30
18. — Мирнам 10.00
25. — Ллойдмінстер 10.30
30. — Мирнам 10.00

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
11. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 10.30
14. — Плейн Лейк год. 11
18. — Ту Гилс год. 10
19. — Плейн Лейк год. 10
25. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 10.30
30. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 7 веч.

о. М. Мартинців
12204 - 113 Ave., Edmonton
11. — Равид Гіл 11.00 Св. Літ. і водосвяття
18. — Гей Лейкс 11.00 Св. Літ. і водосвяття
25. — Равид Гіл 9.00; Кемровз 11

о. П. Петришин
P.O. Box 160, Redwater
Ph. 735-3952
11. — Редвотер год. 9; Федора 10.30
18. — Редвотер год. 9; Вог год. 10.30
25. — Редвотер год. 10.30
30. Трьох Свят. — Редвотер год. 10.30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
11. — Стрий
18. — Спедден
19. Богоявлення — Стрий — по Сл. Б. водосвяття
25. — Давнінґ
Відвідини зі свяченою водою: Стрий — 19; Спедден і Сокаль — 20, 21; Вильна і Давнінґ — 22, 23.

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
11. — Ренфурлі 10.30
14. — Іннісфрі 10 ренч год. 10.30
18. — Іннісфрі-місто 10.30
19. — Іннісфрі 11 ренч 10 г. рано
25. — Менвіл год. 10.30

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
11. — Дервент 10.30
14. Новий рік — Дервент 10.00
18. — Дервент 9.00 і Елк Пойнт 11.00 (Йордан)
19. — Дервент 10.00 (Йордан)
25. — Дервент 9.00; Верміліон 11.00 (Йордан)
Відвідини: 21, 22, 23 — Дервент, 26 — Медов, 27 — Клендаволд, 28, 29 — Верміліон, 30 — Дервент-Вознесення.

25. — Медовлейк

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
11. — Вонда 10.30
14. Новий Рік — Сматс 10.30
18. — Пітерсон: 10.30 Йорданське водосвяття
19. Богоявл. Господнє — Вонда: Йорданська водосвяття

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
11. — Кадворт 9.00; Леніґен 10.30; Твед 11.00
14. Обрізання ГНІХ — Кадворт 9.00; Бруно Пресв. Тройці 10.30
18. — Дена і Волверін 10.30; Гамболдт 4 попол. і свячення води; Кадворт 9.00 вночі і свячення води
19. Богоявлення — Бруно Пресв. Тройці 10.30 і свячення води
25. — Бруно Успення П. Б. 9.00; Леніґен 10.30; Кадворт 11.00

о. А. Хоружий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
11. — Алвена-місто год. 10 рано
14. — Алвена-фарми год. 10 рано
18. — Ланівці год. 10 рано
19. — Алвена-місто год. 10 рано
25. — Алвена-місто год. 10 рано

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
11. — Вакав 10.30
14. Нов. рік — Ст. Джулієн
18. — Вакав 9.00; Прудгом 11
19. Богоявлення — Сокаль 10
25. — Вакав 10.30
30. Трьох Св. — Вакав 7 веч.

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
11. — Норт Батлфорд
18. — Норт Батлфорд
19. Йордан — Норт Батлфорд водосвяття в год. 5.30 веч.

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.
11. — Вікторія 10 р.
11. — Шемайнус 3 попол.
18. — Порт Алберні 10 р.
25. — Вікторія 10 р.

ГРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ОСВІТИ КАЖЕ УЧНЯМ

Вивчати Святих Отців

З наказу грецького міністерства віровизнань у програму релігійного навчання в середніх школах упроваджуються вивчання творів грецьких Святих Отців. Це, сказав міністер, допоможе грецькій молоді: (1) поглибити християнську віру, як її розуміли і нею жили Св. Отці; (2) усвідомити християнську й національну тяглість грецького народу; (3) розвивати соціяльні чесноти.

На декількох недавніх з'їздах грецьких богословів указувано на потребу більше уваги приділяти вивченню велетенської спадщини грецьких Св. Отців.

†

В 12 річницю бл. п. Василя СЕМОТЮКА, що упокоївся в Едмонтоні 12 січня 1958 р. складаємо замість квітів 10.00 дол. на прес-фонд "Українських Вісти".

Сальомея Дроздовська
і Андрій Семотюк
Ванкувер

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

★ найнижча ціна найкраща обслуга

ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ ★

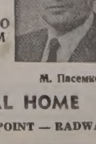

М. Пянилик — управителі — М. Пасемко

PARK DALE FUNERAL HOME

ST. PAUL — PHONE 645-3902 — ELK POINT — RADWAY

АЛБЕРТА — ALBERTA

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
JIM'S SHELL SERVICE
Jim Day and Staff
VERMILION, ALTA.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
TREDGER DRUG LIMITED
ELK POINT, ALBERTA

Новокиївський піонер відійшов до вічности

В понеділок, 22 вересня 1969 р., прийнявши Св. Тайни, відійшов на 86 році життя до вічности бл. п. Микола Савчук. Тому, що він належав до родини Савчуків, які перші з українців католиків замешкали в так званій тоді Фармілії, (фармерській фамілії) пізніше названій Новим Києвом, то для історії Києва слід подати дещо більше про родину Савчуків.

Мабуть, буде це належати до рідких випадків, що вже пра-правнук першого Савчука Івана проживає на фармі свідомий свого національного походження та й володіє добре українською мовою, як також і англійською. З того видно, що можна бути добрим українцем і канадцем.

Микола Савчук, син Івана і Олени, народився 1883 р. в Ланівцях, борщівського повіту в Галичині. Через матеріяльні недостатки рішили його родичі разом з дітьми виїхати до Канади. Діти то Стефан і Варвара, Григорій і Марія Савчук, Анна, Антін і Марія Пенарська та й Іван і Никола. З порту Бремен дістали повідомлення, що для всіх немає місця на виїзд, бо квота емігрантів на цей рік уже вичерпана. Можна ще лише чотирьом особам дістати місце на кораблі.

Ті місця вибрали Стефан і Варвара Савчуки, їх трирічний синок Адам та 14-річний брат Іван. Решта сім'ї мусіла вертатися до Лановець та ждати своєї черги на переселення. Коли Стефан приїхав до Мондеру, Алберта в р. 1899, дістав гомстед три милі на захід від Мондеру. По році, тобто 1900 р., приїздить вся проча залишена родина і замешкує в Стефана.

Затісне було піонерс.ке мешкання для всіх, тож Григорій Савчук бере гомстед на Фармілії, що відтак звали Ворвіком, а остаточно назвали Новим Києвом. До нього переходить вся рідня, окрім брата Стефана, що остався на своїм місці ще три роки.

Спільними силами корчують ліси, приготовляють місце під хату, звозять „льокси" так що впродовж кількох місяців була хата готова, в якій замешкали на зиму чотири родини. Трудно собі уявити труднощі піонерського життя для тих, що їх не переживали. Що буде дальше, до чого взятися, як вижити?

Весною дехто подався шукати роботи, інші взялися до господарки, бо з роду в рід любили землю. Не було що

бл. п. Микола Савчук

їсти, бо не було на чім змолоти пшениці. Тож батько Іван задумав, якбито змайструвати млин, бо він був в Галичині мельником. Понаходив відповідне каміння тай так зробив жорна. Великий то був осяг на піонерські часи. Так молов муку і собі і англомовним сусідам.

Одного разу, коли знайшов відповідний камінь на жорна, двигав його цілу милю. Подвигався, захворів та й по кількох місяцях відійшов до вічности. Смуток по причині смерти батька огорнув усю родину. Тепер зайшло питання, де поховати батька, в чому та з ким? Цвинтаря нема, ні цвяхів, щоб збити з осикових дощок домовину, нема хреста ні священика, щоб гріб запечатати. Перший похорон у Новому Києві. Дзвони не дзвонять, тільки крик ворона розноситься по полю кра-кра-кра... Копають гріб для тата на межі фарми сина Григорія. Завивають тіло в простирало та в примітивній домовині спускають до гробу. На похороні навіть і всіх дітей не могло бути, бо, пішли були на роботу й не знали, що тата вже намоє між живими. Коли покійний Микола вернувся з роботи, то довго оплакував смерть батька. Діти зберегли по татові добру „Вічну пам'ять" та й передали її наступним поколінням.

Вдова покійного Івана, Олена, осідає на фармі, дві й пів милі від сина Григорія, бо згідно з тодішніми приписами, мусіла вона жити на своїй фармі, інакше тратила право власности. Вечером ходила ночувати до сина, бо боялася самоти, а вранці ішла на свою фарму до роботи, на якій вже мала свою хатинку, стаєнку та й дещо оранини.

Від неї та і від її родини вийшло вперше бажання мати для заспокоєння релігійних потреб свою рідну церковцю. Під будову церкви, згідно приписів закону, вимагалося 40 акрів землі. То вже було передбачене й на цвинтар. Ту справу взяли серйозно і вже 14 липня 1903 р. приїздить бл. п. о. Плятонід Філяс ЧСВВ з Мондеру. Приїхав в суботу, охрестив семеро дітей, а в неділю ще п'ятеро було до хресту і в хаті Семена Кіца відправив перший раз Службу Божу. По Службі Божій о. Філяс разом з присутніми людьми пішли дві милі піхотою, щоб посвятити подароване місце під церкву і цвинтар.

Людей прибувало чимраз більше. Подароване місце на церкву не виглядало людям відповідним по причині віддалі, тому то зроджується думка, щоб дістати нове місце. Син Олени, Григорій, в заміну за 40 акрів, відпускає десять акрів зі своєї фарми на будову церкви. Властиво він узяв лише 36 акрів, бо на чотирьох акрах був уже посвячений о. Філясом цвинтар і там ховали померлих аж до 1912 р. Там поховано 30 осіб. Згодом цей цвинтар заріс травою і кущами, щойно в 1966 р. за ініціятивою одного з родини Савчуків той цвинтар упорядковано. Дано дротяну огорожу, поставлено залізного хреста, засіяно траву та посписувано покійників, що там поховано.

На тих десятьох акрах землі взялися вірні в 1904 р. до будови каплиці. Будову закінчили в 1905 році та назвали її іменем св. Миколая. До того часу богослужби правилися в домі Миколи і Парані Яхімців. Та перша церковця, чи як її звали каплиця, була справді Божим домом для наших побожних поселенців. Не було неділі ні свята, щоб наші вірні, навіть із дальших околиць, не з'їжджалися на Службу Божу. Як не можна було мати священика, то самі старі й молоді співали, молилися тай заносили свої щирі молитви до Бога й Божої Матері — „Матері нашого краю". Нераз піхотою кільканадцять миль серед непогоди спішили, щоб бути на богослужбі. Не важилися порушити Божої заповіді: „Пам'ятай день святий святкувати".

Та сильна віра і любов Бога, практикуюче християнське життя та й любов ближнього, коли ділилися зі сусідами куснем хліба, змеленого на жорнах, була основою успіхів наших піонерів. Вони не пропали безслідно в хащах Канади, але добилися, при Божій помочі, кращої долі. Серед їхіних осель залишилися їхні церкви і цвинтарі, а в їхніх дітях любов до своєї церкви, обряду та народу.

В наших церквах зберігаємо свої скарби: св. віру, плекаємо братню любов та живемо надією, що ми в Канаді не пропадемо. Обставини розпорошили родину Савчуків з прибраного гнізда. З родини Івана й Олени залишилося вже четверте покоління в Новому Києві. По Іванові перебрав фарму Степан, опісля дістав її Василь, а тепер як сказано вище, продовжує роботу пра-прадіда Володимир Савчук, син Василя, що вірно держиться своєї Церкви й народу.

Покійний Микола Савчук приїхав до Канади з ріднею 18 травня 1901 р. 1905 р. одружився з Марією Волошин й обоє осіли на власній фармі в околиці Іннісфрі й там перебули аж до 1947 р., коли перейшли жити до містечка Мондеру, й тут прожили аж до пізньої старости. Характеристична черта покійного то глибока релігійність і любов ближнього в практиці. Вистарчило сказати, що той або та потребують помочі і треба би їм помогти, то звичайно відповідав: „як треба, то треба" і разом із своєю дружиною радо помагали потребуючим. Автор тих рядків є свідком того його благородного серця. Попри те Господь не забував на нього, посилав йому хрестики-терпіння. Довга недуга докучала покійному, але скарги з його уст не було чути. Терпеливо, у згоді з Божою волею, він переносив усі свої терпіння. Особливо ж терпіння його змоглися на 14 місяців перед смертю. Відвезли його до лічниці до Вегревил, там він упав, поранив собі ногу й так, приготовляючися частим св. Причастям до стрічі з Богом, там же в лічниці перейшов до своїх предків 22 вересня 1969 року.

24 вересня була панахида в Народнім Домі в Мондер, а 25 вересня Служба Божа й похорон у новій церкві, до якої він щедро причинився своїми жертвами. Поховано його на цвинтарі св. ап. Петра й Павла. Похорон і останнє слово сказав о. И. Кончак ЧСВВ. Останні хвилі життя осолоджував свойому стриєві і стрийні Олекса Савчук.

Нехай його праведне, милосердне для ближніх, життя буде для нього найкращим пам'ятником перед Богом і людьми, а канадська земля хай буде легкою для нього, доки не встане з гробу в останній день, щоб дістати прилюдну нагороду від Христа і Спаса нашого. Вічная йому пам'ять.

З нагоди похорону передано 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо.

ПОДЯКА

Жена покійного Марія, що разом із ним співтерпіла, оцим щиро дякує Отцям за похоронні Богослужби, всім учасникам похорону, Олексі Савчукові і всім з родини за розраду в тяжкім горю. Також і погребовому заведенню за ніжну обслугу в часі похорону. Всім учасникам хай Бог щедро заплатить.

Марія Савчук

Едмонтон, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. ОНУФРІЯ ГУСАКА

В п'ятницю, 5 грудня 1969 р. упокоївся в Бозі бл. п. Онуфрій Гусак на 80-ому році життя.

Покійний народився 14 червня 1889 р. в селі Переводів на Сокальщині, в Україні, в родині Андрія й Марії з роду Галянт. Бл. п. Онуфрій одружився в 1913 р. з Параскевією Романюк в рідному селі. Бог поблагословив примірне подружжя двома дітьми: сином Степаном і дочкою Ксенею. Весело жилося молодому подружжю.

В 1927 році покійний залишив дружину Параскевію, двох дітей, старенького батька та трох дітей — сиріт свого брата — й виїхав до Канади, щоб знайти дещо легше життя для себе та своєї родини.

В Канаді осів він зразу в Едмонтоні. Початки його життя в Канаді були дуже тяжкі, бо в той час було дуже важко знайти працю. Згодом знайшов добру працю й йому стало жити легше, але він почав хворіти й мусів кілька разів піддатися операції. Після другої світової війни в 1959 р. покійний спровадив до Канади свою дружину, дочку Ксеню та внучку Олю. Життя покійного стало веселішим, хата заповнилася родиною. В 1960 р. внучка Оля вийшла заміж за Ярослава Ногас, а в рік відтак народився правнук покійного Тарас.

В 1962 р. приїхала до Канади невістка покійного Марія й знова серце покійного врадувалося. Та радість була недовго, бо хвороба навістила дім покійного й 1968 р. дружина покійного попращалася з цим світом. Після смерти дружини почав підупадати на здоров'ю й покійний Онуфрій. В 1969 р. діждався він ще другого правнука Ярослава, яким він дуже тішився. Та радість була

бл. п. Онуфрій Гусак

коротка, бо покійний захворів знову й 5 грудня 1969 р. закінчив своє життя.

У вівторок, 9 грудня, відбувся в парафіяльній церкві св. Юрія похорон покійного. Заупокійну св. Літургію відслужили о. радник В. Тарнавський та о. д-р Е. Камінський. Оба парафіяльні священики сказали прощальне слово, в якому підкреслили добрі прикмети покійника. Тлінні останки покійного зложено на українському цвинтарі св. Михаїла.

Після похорону відбувся в залі церкви св. Юрія поминальний обід, що його приготовили членкині Марійської дружини.

Покійного оплакують дочка Ксеня, внуки Оля й Ярослав, невістка Марія й родина в Україні.

З нагоди похорону дочка Ксеня преедала 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному вічна пам'ять.

В сороковий день смерти покійного, в середу 13 січня, в год. 9-ій ранку буде відслужена в церкві св. Юрія заупокійна св. Літургія за душу покійного. На Службу Божу родина запрошує приятелів покійного.

Річна передплата „УВ" – тільки $5.00

Перша врочиста Літургія о. Івана Кратка в Голдені

В неділю 2 листопада 1969 р. у катедральному храмі в Едмонтоні був рукоположений в єрейський чин о. Іван Кратко. Тиждень пізніше, 9 листопада свою першу св. Літургію відслужив він у містечку Голдені в сослужені місцевого пароха о. Ол. Захаріясевича.

О. Іван Кратко уродженець околиці Голден, син Степана і Анни Тарас. Середню школу (гайскул) покінчив у містечку Голден, опісля вступив до духовної семінарії св. Иосифа у Ст. Алберт біля Едмонтону.

Про врочисту першу св. Літургію о. Івана Кратка знала ціла околиця через радіовисильню в Кемровз. З ранніх годин в неділю з'їжджалися люди з дооколичних парафій, щоб бути на першій св. Літургії того, якого всі знали. Гарно розмальована церква св. Духа у Голден виповнилася вщерть Божим людом, який з'їхався не лиш вислухати св. Літургії, але дістати благословенство від нововисвяченого священика — уродженця Голдену. В означеній годині розпочалась св. Літургія. Співав хор місцевої церкви під управою дяка п. І. Стечинського. Проповідь при кінці св. Літургії виголосив о. П. Шиндюк, товариш по теологічних студіях о. Кратка. При кінці св. Літургії о. Кратко благословив кожного зокрема, роздаючи

о. Іван Кратко

пам'яткові образки всім приявним.

По богослуженні приявні перейшли до новозбудованої частини будинку „комюніті галл" на спільний обід з тої нагоди. Обідом зайнялися парафіяни місцевої церкви. Господарем гостини був місцевий голова церковного комітету п. П. Євчин, який гарно вив'язався зі свого завдання.

Головним промовцем на тому святі був директор місцевої школи п. В. Огроднік, який у своїй промові переповів молоді літа о. Кратка, радів тим, що Бог з юнаків нашої околиці вибрав собі на службу одного. Опісля з привітаннями виступили: о. П. Шиндюк, о. М. Мартинків, який прибув на обід з Кемровз, і місцевий о. парох. На це велике торжество прибула з далекого Торонта опікунка трьох наших питомців п-і Беров. Також була присутня дружина, родичі й родина. Всеч. о. Кратко є першим уродженцем Канади, що за спеціяльним дозволом Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, прийняв свячення у жонатому стані.

При кінці прийняття звернувся господар свята п. П. Євчин до присутніх, щоб зібрати жертви на пресфонд „УВ", збірка принесла суму 27.85 дол. З черги всі повставали, а о. М. Мартинків заінтонував многая літа, що відспівали всі приявні.

На закінчення свята промовив дуже гарно сам о. Новоєрей, дякуючи родичам, учителям, професорам духовної семінарії, своїй спонзорці п. Беров, які допомогли йому стати в ряди Христових священиків. Свято розпочалося і закінчилося молитвою.

По закінченні гостини ще довго розмовляв о. Іван Кратко зі всіма людьми.

За пожертву щиро дякуємо, а о. Краткові бажаємо багато успіхів у його душпастирській праці.

Учасник

Річмонд, Бр. К.: 80-річчя уродин

В неділю, 7 вересня вечером в домі „Просвіти" в Річмонд зібралися діти, внуки, сестри та дальша родина, а також приятелі старенького піонера п. Михайла Вінярського, щоб його вшанувати з днем 80-річчя уродин. Господарем прийняття був п. Михайло Кос. Він попросив о. протопресвітера С. Чеховського, щоб проказав молитву й поблагословив страви, а опісля покликав до слова п. П. Гасая. П. Гасай згадав перших українських піонерів, що приїхали до Канади в 1980-их роках й застали тут дикі прерії, в яких з тяжким трудом будували свої хати-бурдеї та видирали землю під управу збіжжя та ярини.

До тих перших піонерів належали й родичі п. Вінярського, що з ними приїхав до Канади й наш ювілят. Він прийшов на світ 1889 р. в селі Трибухівці, пов. Бучач, Західна Україна. До Канади приїхав він малим хлопцем зі своїми батьками в 1897 р. Його родичі осіли на гомстеді в Скаро.

Там він виростав і помагав своїм родичам у їхній важкій праці. Нелегкі то були часи, не лиш тому, що треба було важко працювати, але то не раз у голоді, бо хліба нераз по тижневі не було в хаті. За хлібом, згл. мукою, треба було йти пішком поверх 50 миль корчами та мочарами. А нераз не було за що хліба купити.

Як п. Вінарський троха підріс, пішов на зарібки, щоб заробити трохи гроша та й помогти родичам. Попри свою важку працю він знайшов час, щоб навчитися по-українськи читати й писати. В 1908 р. він одружився й фармував до 1910 р., коли перейшов жити до Мондер й працював на різних роботах. В 1916 р. він став керівником складу дерева й працюзв на тому місці до 1932 р. В 1940 р. переїхав він до Онтаріо, до міста Судбури й працював теслею (карпендером). Від 1948 р. до 1968 р. жив він в Едмонтоні, а від 1968 р. живе у Ванкувер.

Подружжя п-ва Вінярських виховало гарно семеро дітей, двох хлопців та п'ять дівчат. Хоч часи були дуже тяжкі, то п. Вінярський старався дати всім своїм дітям добру освіту, щоб вони жили легше, як йому жилося. Найстарший його син є інженером й живе в Торонто, а молодший учителює в Едмонтоні.

За час свого 30-річного побуту в Мондері п. Вінярський був цілий час членом місцевої парафії та Народного Дому й помагав при його будові.

За милу й приємну вдачу п. Вінярського всі любили й шанували. Найкращим доказом є те, що його знайомі й приятелі приїхали аж з Мондеру, щоб відсвяткувати з ним його 80-річчя уродин. З Мондеру приїхало прибл. 50 осіб. Між ними був п. Роман Івахнюк, який згадав про працю п. Вінярського в Мон-

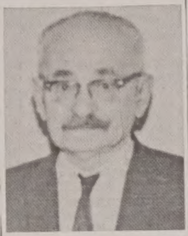

бл. п. Михайло Вінярський

дері й побажав йому ще кріпкого здоров'я. Найстарший син вітав батька від імени всієї родини, дякував за гарне виховання дітей та бажав кріпкоко здоров'я та многих літ. Після того всі приявні відспівали грімке многоліттє. Потім всі гості, що прибули з Річмонд, Ванкувер та Мондер, засіли до смачної вечері, що її приготовила сестра ювілята п-і Кос зі своїми донечками. Господар попросив відслонити занавісу сцени, на якій стояли дарунки для ювілята: гарне шкіряне крісло від приятелів та кольоровий телевізор від найстаршого сина.

Накінець промовив ще раз господар, який подякував усім гостям за те, що так громадно зійшлися й звеличали день уродин старенького піонера. Після вечері гості приємно забавлялися при звуках милої музики й пізно в ніч розійшлися додому.

Шановний ювілят дякує всім приятелям, що вшанували його день уродин й з тої нагоди передав 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а п. Вінярському бажаємо ще много милих літ прожити.

П. Гасай

ГУРТОВІ ДОСТАВЦІ ДЛЯ
• Шпиталів • Інституцій
• Готелів • Кемп
• Мотелів • Парлорів краси
— ВСЬОГО —
БІЛИЗНИ • БЛЕНКЕТІВ
• Простирал • Бедспредів
і інше.
J. H. HUNTER CO. LTD.
199 Water St. MU 4-5374
Vancouver 3, B.C.

Доведіть Ваш одяг
до сьогоднішнього стилю
AMSTERDAM TAILORS LTD.
Едмонтонський осередок для перерібки одягів
Переводимо перерібки всякого роду.
214 UNION BUS DEPOT
10202 - 102 St. EDMONTON, Alta Ph.: 424-9810

УВАГА! НОВА АДРЕСА! УВАГА!
ФУТРА
ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР, ЖАКЕТІВ
ШАЙОК ТА КОВНІРІВ
35% ЗНИЖКИ
Persian Lamb, Mouton Lamb, China Mink, Hudson Seal, Squirrel, Muskrat & French Seal Coats & Jackets. Caps, Collars & Muffs.
REPAIRING, REMODELLING & RELINING
Пишіть за інформаціями, або зайдіть особисто до:
DOMINION FURRIERS
10012 - 101A Ave — (REAR) — Edmonton, Alberta
напроти McLeod Building
Phone: 422-4386 Res.: 455-3229
А. Колодка, власник

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
ВИСИЛАЄ РІЗНОРОДНІ ПОСИЛКИ
ДО СССР ВАГОЮ ДО 44 ФУНТІВ.
МАЄМО НА СКЛАДІ:
хустки, светри, матеряли на убрання, суконки, шкіру на чоботи, черевики, подвійну всипу на перини.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ БЕЗ ЖОДНОЇ
ОПЛАТИ, ДОЛЯРОВІ СЕРТИФІКАТИ ЗДА
Приймаємо замовлення на мешкання — повна ґарантія.
Про дальші інформації прошу писати до:
KOSMOS EXPORT - IMPORT
332 Fillmore Avenue
Buffalo, N.Y. 14206
Ph.: 856-2674
П. Остапчук - керівник

НЕСПОДІВАНКА:
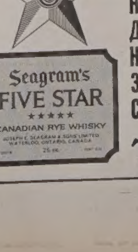

Неперевершена якість знаменитої віскі.
Дуже добра на смак.
Незвичайно приступна ціна.
Зробіть для себе несподіванку.
Сьогодні увечорі.
The easy whisky.

ВОНИ ПРИНЕСЛИ ПОДИХ УКРАЇНСЬКОЇ ВЕСНИ...

НЕЗАБУТНІ УКРАЇНСЬКІ ДНІ В РИМІ (11)

СПОСТЕРЕЖЕННЯ І ВРАЖЕННЯ ОЧЕВИДЦЯ

о. Володимир Тарнавський

Свою промову на святочному концерті сенатор Павло Юзик закінчив по українському. Заки він це вчинив, заявив по англійському ось що: "Тепер я бажаю говорити до вас, шановні слухачі, моєю матірною мовою". При тих словах сенатора "зірвалася" нова буря оплесків і він мусів кілька хвилин ждати, заки міг дальше говорити. Сенатор сказав, що, хоч народився й виховався в Канаді, його матірною мовою є мова його українських батьків. Тої мови він навчився в Канаді і гордий з того, що нею володіє. Тією рідною українською мовою сенатор Павло Юзик сказав, звертаючись до Його Блаженства Йосифа, що всі ми-українці одною лавою стоїмо при дорогій нам його особі, все будемо з ним та нестимемо йому моральну і матеріяльну поміч. "Хай Господь Бог — кінчив сенатор своє слово — допомагає вам, наше Блаженство, у вашій важкій праці."

Первоієрарх Йосиф знову підійшов до сенатора та тепло стиснув його правицю. Сенатор Юзик поцілував руку Первоієрарха та, під гучні оплески публіки, враз із Його Блаженством відійшов до місця, де оба сиділи.

На нас слухачів промова сенатора Юзика зробила незвичайне враження. Нам приємно було чути слова, що їх я щойно навів. Ми не тільки тішилися, ми горді були, що заавансована в державному житті Канади людина є рідна нам по крові та сміливо до того признається. Заява сенатора, що він українець і гордиться тим, була окремо будуючою для молоді, приявної на залі! То можна було завважити, обсервуючи хор дівчат, що підчас промови стояв на сцені. Не менш щиро та тепло, як ми старші, вони вітали заяву сенатора Юзика, оплескуючи його, коли сходив зі сцени.

ПОДИХ УКРАЇНСЬКОЇ ВЕСНИ...

Після промови, по залі понеслась чудова українська пісня. То співав вже згаданий хор курсів українознавства при парафії св. Отця Миколая в Торото. Крім "торонтонців", приявних на залі, ніхто з нас із інших місць українського поселення не чув ще того хору. Ми були приємно вражені не тільки самою появою хору, але й його чудовим співом, силою голосу, молодечою свіжістю та певністю музичного вислову. Велика в тому заслуга диригента "Веснівки", молодої, але музично заавансованої п-і Квітки Зорич-Кондрацької. З запертим віддихом слухали ми співу, що передавав нам опрацьовану М. Лисенком відому пісню: "Верховино, світку ти наш". Інтерпретація пісні у виконані "Веснівки" була надзвичайна. Вона говорила про душу диригента хору. Проспівані три стрічки дали членам хору можливість заблистіти непересічними прикметами, що виносять "Веснівку" на видне місце між нашими хоровими групами в світі. Другою точкою виступу "Веснівки" — була "Пісня про Київ". Але найбільш вдалою була таки третя — весела народня пісня: "Гоя, гоя, гоя, голівонька бідна ж моя." Гучні та довготривалі оплески були нагородою для молоденьких співачок-хористок із Торонта, їхньої дириґентки та талановитої п'яністки Зені Купщета, що акомпаніювала хорові до співу.

Чергову точку програми виконав хор дівчат "Калина" з Нового Ульму в Німеччині. Організатори концерту добре зробили, що злучили всі хорові групи в одну цілість. На тлі численного хору "Веснівка" три менші групи, що тепер за чергою виступали, "найшли" себе на великій сцені. То далося завважити саме при тому черговому виступі. Невелика група "Калини" відспівала стрілецьку пісню: "Видиш, брате мій", в супроводі ритмічних вправ. Коли дівчата, що виступили були дещо наперід сцени перед цілою групою хористок, підняли руки до очей та, співаючи: "Кру, кру, кру," зором шукали в "безконечній далі" шнура журавлів, в нашій уяві відтворювалась дійсність, що її так живо змалював безсмертний у своїй ліричній поезії Богдан Лепкий. Ту дійсність так вдало віддає мелодія, що її створив живий ще рідний брат Богдана, ветеран стрілецької епопеї Лев Лепкий. Оплески публіки були нагородою для "Калини" за спів відомої і багатої переживанням пісні.

З черги співав хор дівчат з Мюнхену в Німеччині. Під проводом свого диригента п-і М. Гарабач, відспівали вони з мистецькою тонкістю дві гагілки, що влили в наші серця чарівний настрій, збираючи заслужені оплески.

Ще був один виступ дівочої групи, незазначеної, як і дві попередні, в програмі концерту. Та група вирізнялася від інших своєю оригінальністю. Коли ви дивилися на сцену, в самій середині в дальших рядах дівочої групи стояли п'ять молоденьких дівчат. Їхній полтавський стрій відрізняв їх від прочих трьох груп хористок, що становили одну добре обдуману цілість. То молоденькі "Перепелички" з Вінніпегу в Канаді. Вони вибігли тепер у хороводі перед групу всіх дівчат, щоб вивести під акомпаніямент свого мистецького керівника п-і Н. Башук, гагілку. То була дуже мила поява молоденьких дівчаток, що в чергових двох піснях заблистіли непересічною силою свого голосу. Вони бо, співаючи в п'ятку, деколи виступали як солістки у даній частині пісні. Не вмію назвати пісні, здається зродженої вже у виховному таборі. Як і попередніми піснями, "Перепелички" нею полонили наші серця і ми щиро оплесками нагороджували їхній спів.

Слухали ми співу українських дівчат, що з різних місць українського поселення злетіли до Риму і нам пригадались слова "Оди до Пісні" Романа Купчинського: "Пісне! Величня, рідна Пісне!/ В Тобі є все: і древня наша слава,/ Хист Володимира, і мудрість Ярослава./ ...І гомін гір/ І блиски зір,/ І шум лісів і розговори степу./ ...Ти зеркало душі країни і народу!/ ...Ти не дала наїзникові злому/ Святих ідей./ Провідником була народові сліпому,/ Як той Мойсей./ — Ми вдячні були молоденьким українським співачкам-хористкам, що участю у святочному концерті не тільки збагатили його програму, але й нам учасникам там у залю Пія XII в Римі принесли подих української весни.

КІНЦЕВІ ТОЧКИ КОНЦЕРТУ...

На сцені виступив зчерги оперний співак Осип Гошуляк. Він співав тільки одну пісню із зазначених у програмі. Здається брав до уваги, що концерт затягнувся задовго. При фортепіяновому акомпаніяменті італійця-п'яніста Л. Малятеста відспівав маестро Гошуляк М. Фоменка "Ой, чого ж ти, Дніпре". Чарівний голос, співацьку культуру відомого з виступів на різних естрадах співака-баса Осипа Гошуляка публика нагородила грімкими і невгаваючими оплесками.

Згадаю ще мішаний хор парафії св. Івана Хрестителя в Нюарку-Америка. Під управою свого дириґента М. Добоша відспівав він дві пісні: "Чи Ти мене, Боже милий, навік забуваєш" і торжественну кантату С. Людкевича "Хай пісня лунає". В першій, гармонізованій композитором А. Гнатишином пісні, заблистів красою голосу відомий соліст баритон п. О. Стецура. Хор той співав в суботу вечером в соборі Святої Софії підчас архиерейської св. Ліутргії. Він становить зіспівану, здисципліновану та, з гарними голосами, мистецьку одиницю. Виступ його на сцені публіка нагородила щирими оплесками.

Співав ще один мішаний хор, члени його то, здається, українська молодь Нового Ульму в Німеччині. Виконав він дві пісні до слів Т. Шевченка: "О, милий Боже України" та "Сонце заходить".

Останньою точкою програми святочного концерту був виступ збірного хору. Всі хористи, що виступали на концерті, під управою о. В. Жолкевича відспівали пісню-молитву "Боже великий, єдиний". Двотисячча учасників концерту вислухала цю пісню стоячи. А, коли хор заінтонував український гимн "Ще не вмерла Україна", вся заля підхопила спів і понесла його могутньо в просторій залі. То був ще один момент, що до глибини душі поруших усіх нас. Відбиваючись обстіни залі Пія XII, той спів неначе говорив Римові, що український нарід живе і житиме не тільки в душах синів і доньок своїх розсіяних по широкому світі, але й там на своїй прабатьківській землі — вільній і соборній Україні.

Могутнім акордом закінчився великий український день 28 вересня у Римі. Хоч була пізня пора, учасники концерту, видавалося, не спішилися до дому. Вони живо гуторили в просторому фойє залі, а опісля й перед концертовим будинком, виявляючи і радість і вдоволення з успішно проведених святкувань посвячення собору Святої Софії, що закінчилися вдало святочним концертом. Ті два перші українські дні в Римі — субота, 27 та неділя, 28 вересня показали всім наочно, яке значення для нашого народу має рідна Церква. Не диво, що Первоієрарх Йосиф так дуже бажає завершити ієрархічну структуру нашої Церкви рідною патріярхією. В ній бо запевнення живучості нашої Церкви. Всі ми нетерпеливо ждали понеділка, коли мав розпочати свої наради Синод наших Владик...

Автобуси розвозили учасників концерту до місць їхнього побуту в Римі. Ми — прочани з Едмонтонської єпархії відіхали до пансіону "Домус Пачіс", одні, щоб лишитися ще на десять днів у Римі, другі, щоб рано відіхати з прощею до **Люрд у Франції**. В понеділок вечером мав ще відбутися бенкет на пошану Первоієрарха Йосифа. Всі учасники українських торжеств у Римі не могли рахувати на участь у ньому. Наперід відомо було, що заля не вмістить всіх охочих взяти участь у бенкеті. Він мав свою ціль — ще раз підкреслити нашу одностайну поставу та пошану верховному архиепископові нашої Церкви Блаженнішому Йосифові; ще раз підкреслити наше рішуче бажання домогтися рідної патріярхії...

(далі буде)

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних ліків у Едмонтоні
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина

Німецький ресторан у баварському стилі

Якшо хочете провести мило вечір при звуках добірної орхестри та з'їсти смачні німецькі страви, як віденський шницель, білі мюнхенські ковбаски, гарно присмаженого пструга чи струдель з яблик та інші того роду страви, відвідайте наш ресторан, який уряджений в ориґінальному мюнхенському стилі.

Поручаємо теж европейські горілки, вина та смачні німецькі пива.

Відкритий від понеділка до п'ятниці від год. 5-ої попол. до 1-ої в ночі. В суботи від год. 1-ої попол. до 1-ої ночі.

HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., EDMONTON

Canadian Pacific Airlines

тепер має два додаткові перелети без затримки коротшим шляхом через бігун.

НАЙКОРОТШИЙ ШЛЯХ В УКРАЇНУ

Лиш $84.00 завдатку, щоб полетіли літаком до Харкова, Донецька, Одеси на 14 — 21-денну прогульку й назад. В цьому включена вже оплата за додаткові лети з Келгари або Едмонтону. З Ванкуверу платите лиш $86.00 завдатку (решту сплачуєте догідними місячними ратами).

- До постійних летів без затримки з Едмонтону Canadian Pacific додає рівнож лети без затримки з Ванкуверу та Келґари до Амстердаму (починаючи з дня 25 квітня). Звідти догідні сполуки до дальшої подорожі, зокрема на Україну.
- Лет через бігун летунської лінії Canadian Pacific є на 1,000 миль коротший, як шлях через Східну Канаду. Це найкоротший шлях на Україну з Західної Канади, лише з одною зупинкою.
- Обслуга літаків Canadian Pacific є ввічлива й готова помогти у всьому. Обслуга літаків говорить багатьома мовами й дбає про те, щоб Ви почувалися, як у себе вдома.
- За дальшими інформаціями звертайтесь до Вашого подорожнього агента або до найближчого бюра.

FLY Canadian Pacific

Поїзди, троки, кораблі, літаки, готелі, телеграф. Найбільш досконала система комунікації в світі.

В Едмонтоні дзвоніть на число телефону: 424-7381

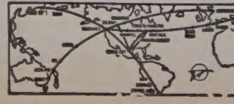

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає Українцям Детройту і Гемтремку
ФІРМА
Witkowski Clothes for Men
9319 Jos. Campau Ave. Hamtramck Tel. TR 5-8637
5536 Michigan Ave. — Detroit — Tel: TA 6-1040

САСКАЧЕВАН — SASK.

BORROWING, BUDGETING, COUNSELLING, CONSOLIDATION, HOME NEEDS, SAVINGS, SERVICE
Melville District Credit Union Ltd.
MELVILLE, SASK.

Веселих свят і щасливого Нового Року!
DIELSCHNEIDER & RATHGEBER
BARRISTERS, SOLICITORS
Peter J. Dielschneider, LL.B., B.A. — Russel A. Rathgeber, LL.B.
Century Bldg. — 155 - 3rd Avenue East — Tel. 728-5481
Area Code 306 MELVILLE, Saskatchewan

ОНТАРІО — ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім українцям бажає
бажає
T. ZANETTE
LIMITED
CEMENT - TERRAZZO - TILE
Corner Myles and Harold St. Dial 622-7788
Mailing Address: Box 595, FORT WILLIAM, ONT.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
FROM
BOOKEEPING SERVICE
Robt. E. Ferguson, B.Com.
73 Royal Orchard Blvd. 889-6861
THORNHILL, ONT.

USE
Sault Uneeda Cab Service Limited
Radio Dispatched Cars 24-Hour Service
Phone 256-5655
126 Gore Street
SAULT STE. MARIE ONTARIO

АЛБЕРТА ALBERTA

Веселих свят
бажає
Newhouse Wholesale Ltd.
OF EDMONTON
Suppliers to your friendly "Solo" and "Hi Low" Food Stores Throughout Northern Alberta
11245 120 St. Ph. 454-1551

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамуванню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Viina — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної ґазоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212
Власник і керівник: Маріян Страшок

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

“Соняшна Каліфорнія”

Ідучи до Соняшної Каліфорнії, не забудьте відвідати український

"BON DORME MOTEL"
731 NINTH ST., CRESCENT CITY,
CALIFORNIA 95531, U.S.A.

Добре місце відпочити — чисте, тепле, спокійне.
Безплатна телевізія, кава чи чай.
ЦІНИ ПОМІРКОВАНІ
Господарі гостинні і привітні
Принесіть це оголошення, дістанете ще 10% опусту
Власники: Ангела і Леонід РОМАНЮКи

УВАГА
БІНҐО
КОЖНОЇ НЕДІЛІ
В 7:30 ВЕЧОРА У
S P O R T E X
EXHIBITION GROUNDS

БІНҐО
Щопонеділка о 8-ій год. веч. в залі парафії св. Володимира
12726 - 119 вул.
Вступ 1.00 дол. — 3 картки
Джекпот — $50.00.

Дарунки для рідних в Україну
висилає до ваги 44 фунти
VEGA
UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton
Велика обнижка цін!

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

$20,000 Cash Bingo

Major Prize $10,000

1 GAME - $2,000 —— 8 GAMES - $1,000
ALL CONSOLATION PRIZES $10.00

WED., JAN. 21 1970

Commencing at 8:00 p.m. Admission: $5.00
Reserved Seats

EDMONTON GARDENS

TICKETS AT: MIKE'S, HUB CIGAR, UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 ST.
BOX OFFICE MACAULEY PLAZA OXFORD LEASEHOLD BLDG.

Killarney Drugs, 97 St. & 129 Ave.
Ole's Pipe Shop, Stony Pl. Rd., Jasper Place
Beverly Pharmacy, Beverly
Co-op Store, Abee, Alberta
Blake's Store, Holden
Danny's Service Station, 108A Ave. & 97 St.
Ed's News, Fort Sask.
Calmar B.A. Service, Calmar
National Service Station, 96 St. & 104 Ove.
Mike's Barber Shop, Lamont
Mike's Shoe Repair 4911 - 50 Ave., Camrose
Corona Fruit, Vegreville
Krekotin Store, Radway
A. Kotyshyn, Two Hills, Alta
Central Motors, Smoky Lake

ALL WOODWARDS STORES

SPONSORED BY ST. JOSAPHAT'S PARISH
IN AID OF CULTURAL BUILDING FUND

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Dental Lab.
BARRY BUILDING
10128 — 103 St.,
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

DR. KOZAK – CHURCH – CRAIG
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Припасовує окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Василь Павлюк
член Королівської Колеґії Хірургів
F.R.C.S.(C) — F.A.C.S.
хірург-спеціяліст
203, Strathcona Medical Dental Bldg.,
8225 - 105 St., Edmonton
Тел. офісу: 439-4321
дому: 466-5033

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
Відновив лікарську практику
при
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543

На коляду прислали до „Українських Вістей"

10.00 дол. — п-во В. Мельник, Едмонтон;

5.00 дол. — д-р В. Іванець, Едмонтон;

По 3.00 дол. — о. Л. Рамач, Свифт Керент, Саск.; Н. Клапій, Едмонтон; І. Кухаришин, Едмонтон, В. Мадай, Едмонтон;

2.50 дол. — п-во П. Сножик, Калґарі, Алта.

По 2.00 дол. — п-і О. Головка; М. Суховерський з Едмонтону; п-і Ф. Доктор, Твей, Саск.; Й. Яремчук, Іннісфрі, Алта; С. Кінах, Принц Алберт, Саск.; В. Подруцький, Савт Едмонтон, Алта; І. Колісник, Вишарт, Саск.; о. А. Луговий, Вінніпеґ, Ман.; М. Григорів, Канора, Саск.; п-і П. Урбан, Норт Бетелфорд, Саск.; Н. Шевчів, Лірос, Саск.; І. Могила, Калґарі, Алта; Д. Гоменчук, Гвайтбіч, Саск.; І. Белосовський, Саскатун, Саск.; п-і І. Галабіцький, Етелберт, Ман.; М. Івасюк, Верміліон, Алта; С. Дутка, Киркленд Лейк, Онт.; Гр. Спіляк, Калмар, Алта.

1.50 дол. — п-і В. Кузик, Геффорд, Саск.

По 1.00 дол. — Л. Ґопій, М. Куць з Едмонтону; І. А. Жмуд, Альвена, Саск.; І. К. Кривуляк, Айтуна, Саск.; А. Поділчук, Мирнам, Алта; п-і Ф. Рачкевич, Поркюпайн Плейн, Саск.; І. Гнатюк, старший, Мелвил, Саск.; И. Голічук, Гемптон, Саск.; П. Дуфанець, Джерелдтон, Онт.; п-і Д. Шульган, Саскатун, Саск.; Д. Кобринський, Кадворт, Саск.; Гр. Різун, Веґревил, Алта; Л. Стокалко, Келовна, Бр. К.; І. Білорошюк, Кадворт, Саск.; Я. Лудвиг, Нелсон, Бр. К.; С. Сивенький, Вернон, Бр. К.; І. Дума, Геффорд, Саск.; І. Боровець, Гадсон Бей, Саск.; п-і М. Світик, Норт Бетелфорд, Саск.; Джек Баран, ст., Іядієн Гед, Саск.; М. Вашків, Вінніпеґ, Ман.; С. Фенко, Калґарі, Алта; В. Шадяк, Пі Па, Ман.; п-і М. Шульган, Саскатун, Саск.; п-і М. Боцюрків, о. А. Пакош, Вінніпеґ, Ман.; П. Бицик, Мирнам, Алта; С. М. Горон, Веґревил, Алта; С. Камінський, Капускесинґ, Онт.; п-і І. Симак, Вакав, Саск.; Г. Маловський, Принц Алберт, Саск.; Е. І. Вавринюк, Норт Бетелфорд, Саск.; Гр. Шоштачко, Брукс, Алта.

Усім шановним жертводавцям і збірщикам щиру подяку складає адміністрація „Українських Вістей".

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для дослідів винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і приспішає лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступав біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Біо-Дуне), яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Біо-Дуне можна мати як масть і в формі під назвою Preparation H. Питайте за ним в дроґсторах. Будете вадоволені або звернуть вам гроші.

БЕЗ ПАПРИКИ

Уряд ЗДА заборонив додавати паприки до свіжого м'яса, бо таким способом легко приховати в м'ясі можливі хиби.

• **Протягом** дев'ятьох років у В'єтнамі згинуло 40.000 американських вояків, а 261,-526 було поранених.

• **Протягом** чотирьох днів різдвяних ферій згинуло в Канаді шість осіб наслідком нещасливих випадків із моторовими санками («сновмобілями»).

Ізраїль не прийняв американської мирової пропозиції

Минулими тижнями відносини між Ізраїлем та ЗДА трохи напружилися наслідком американських пропозицій в справі замирення між Ізраїлем та арабськими державами. Американські мирові пропозиції — то вислід довгих нарад, поміж представниками ЗДА і ССCP, які були узгіднені з Англією та Францією. В основному ЗДА домагаються від Ізраїлю віддати всі зайняті у війні 1967 р. арабські території з тим, що в різних місцях кордони повинні бути трохи змінені в користь Ізраїля чи арабських країн, відповідно до домагань зацікавлених держав.

Єрусалим, на думку ЗДА, повинен бути ввесь вилучений з держави Ізраїля та Йорданії й існувати як окреме місто зі спільною ізраїльською-арабською управою.

Дуже живою точкою американських пропозицій була розв'язка проблеми майже півтора мільйона арабських втікачів, з часів війни 1948 р., що тепер живуть у примітивних таборах втікачів у Ливані, Сирії та Йорданії. За американським пляном, втікачі могли б вибирати собі місце, де хочуть поселитися: або в Ізраїлі, або в арабських державах, але тоді Ізраїль мусів би їм заплатити відшкодування за залишене в Ізраїлі майно. Ізраїль прийняв би в себе лише таку кількість втікачів, яку міг би вигідно примістити.

Ізраїльський уряд з обуренням відкинув такі пропозиції, бо на думку ізраїльського уряду, вони кривдять Ізраїль і сприяють домаганням арабів.

Дуже гострий тон ізраїльської ноти викликав немилий відгомін в американських урядових колах. Для вияснення становища ізраїльський уряд навіть кликав до Єрусалиму на нараду ізраїльського амбасадора в ЗДА І. Рабіна, який запевнив ізраїльський уряд, що ЗДА тільки пропонують таку розв'язку, зовсім не вимагаючи від Ізраїлю, щоб конче її прийняв.

Арабські політичні провідники не відкинули з місця американської пропозиції, але вимагали часу для її вивчення.

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛІМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ
9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.
X - Ray ТЕЛ.: офісу 422-7656 дому 479-3480

Едмонтон, Алберта

ВІТАЄ СВОЇХ ДРУЗІВ ІЗ СВЯТАМИ

Микола Феняк

Зі Святами Христового Різдва та Богоявлення, щиро вітаю всіх моїх друзів й бажаю їм Веселих Свят, щастя, здоров'я та гарних успіхів у 1970 р.

Вітаю рівнож й свою Родину в Україні та бажаю їй усього Добра.

Згадаю приємно роки, що ми їх провели тут у Канаді на громадській праці. Ми трудилися радо й безінтересовно, щоб ширити культуру, свідомість й поступ між нашими поселенцями. Сьогодні, як ми постарілися, то нам залишилися лиш милі спомини, що просвічують наші дні старости.

Микола Феняк

Посилаю —— на передплату “Українських Вістей”
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

(Подати в англійській мові)

СКОРО! СОЛІДНО! ДЕШЕВО!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЕСІЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ
В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ІНШИХ МОВАХ
Великий вибір запрошеневих карток та різнородних друкарських черенок.
Маємо теж на складі і виготовляємо картки подяки в різних нагод.
За ближчими інформаціями звертайтеся особисто або телефоном на адресу.
UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St. — Ph. 422-5708

ЗМІНА АДРЕСИ
10 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і
стара адреса: ....

....

Ім'я і
нова адреса: ....

....

(Адресу писати по-англійськи)